

ଉତ୍କଳ
ପ୍ରସଙ୍ଗ

IN JULY POWER PVT LTD 2120 MW

SHRI BIJU PATNAIK

MIN. CHIEF MINISTER OF ORISSA

SHRI N.K.P. SALVE

DEPT. MINISTER OF POWER DEPT. OF INDIA

SHRI KALINDI CHARAN BEHERA

MIN. CHIEF MINISTER OF ORISSA

ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ସମିତିର (୨୧୨୦ ମେଗାଟ୍ରା) ଶିଳାମାଧାନ

ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ - ଓଡ଼ିଶା ମନ୍ତ୍ରୀ

ଅତିଥି ଶ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀ ବିନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶାନ୍ତିନିକେତନ

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ. ଶେ. ଶି. ସାମୁଏଲ୍, ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ. ଶେ. ଶି. ସାମୁଏଲ୍

ଅତିଥି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଚରଣ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରୀ, ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ. ଶେ. ଶି. ସାମୁଏଲ୍

ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ. ଶେ. ଶି. ସାମୁଏଲ୍

ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ସମିତିର ୨୧୨୦ ମେଗାଟ୍ରା ଶିଳାମାଧାନ ଉତ୍ସବରେ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଥିଲେ । ସେହି ଅବସରରେ ଶ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀ ବିନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶାନ୍ତିନିକେତନ ଓ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ. ଶେ. ଶି. ସାମୁଏଲ୍, ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମ. ଶେ. ଶି. ସାମୁଏଲ୍ ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଚରଣ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରୀ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

କ୍ର	ନାମ	ପିତା	ପିତାଙ୍କ ନାମ	ପିତାଙ୍କ ବାସ	ପିତାଙ୍କ ଠିକଣା	ପିତାଙ୍କ ଠିକଣା	ପିତାଙ୍କ ଠିକଣା	ପିତାଙ୍କ ଠିକଣା
-----	-----	------	-------------	-------------	---------------	---------------	---------------	---------------

ସମ୍ପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ

ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ଶ୍ରୀ ସତୀଶ ଦାସ

ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ପାଦକ
ଡକ୍ଟର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ

ପ୍ରମୋଦନ ସହଯୋଗୀ
ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ

ପ୍ରତିଦିନ
ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ

ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଓଡ଼ିଆ ଟିଭିକାର୍ଡ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ-୧୦

ପ୍ରକାଶକ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତେନ୍ଦ୍ର ଜେନା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ପୁରୀ ଓ ଘୋଷ ସମ୍ପାଦକ ବିଭାଗ, ଟ୍ରିବିଡ଼ା ପବ୍ଲିକେସନ୍
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବାଣିଜ୍ୟ ଦେୟ : ଟ ୨୦-୦୦
ପ୍ରତି ଶତ : ଟ ୨-୦୦

ଏହିପରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ କାମ, ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ "ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ"ଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଏ । ସେ ସେବାରେ ଅନୁଭବ ବିଶେଷ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକ ଓ ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇଥାଏ । ଯେଉଁଠି ବିଶେଷ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ଉତ୍ତରାବଳୀ ମଧ୍ୟ ପାଠ ଦେଖି ଲାଗିବା ଲାଗି ଥାଏ ।

"ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ" ଏହିପରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହନ୍ତି ଓ କେତେକ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଥାଆନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି ଯେ "ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ"ଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇ ଥାଏ ଯେଉଁଠି ସେ କହନ୍ତି ଯେ "ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ"ଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇ ଥାଏ ।

କ୍ରମ

କ୍ଷେତ୍ର କବି ଦୟାଦେବ ଓ ଶ୍ରୀତ ଗୋବିନ୍ଦ	ଶ୍ରୀ ବାଳଦୀ ଚରଣ ସେନାପତି	୧
ଶ୍ରୀ କବ୍ୟଦେବ ବିରଚିତ ଶ୍ରୀମତୀ ନାୟକା ରାଧାକର ଗତି	ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ନାୟକ	୩
ସ୍ବାଭିମାନୀ କବି ସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ	ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମବତୀଶ ଶାସ୍ତ୍ରୀ	୫
ଶ୍ରୀମତୀ ଓ ସମାଜ	ଶ୍ରୀ ଅନିଲ କୁମାର ଦାସ	୮
ଶାରୀରୀୟ ଗୁଣର ଉପଭୋଗ	ଡଃ ଦାମୋଦର ଲେଙ୍କା	୧୦
ସେଇ ମୋ ପୁଅର ଭାରତ	ବିନୟା ସିଂ	୧୨
ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନରେ ଚିନ୍ତିତାପାନ	ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ଦାଶ	୧୩
ଓଡ଼ିଶା ଶାଳ୍ୟ ସମବାୟ ଦୁଇ ରସାଦନ	ଶ୍ରୀ ଧୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାସ	୧୫
ମହାସତ୍ୟ ଲିଖ : ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ		
ଉତ୍କଳ-ପୂର୍ବ ଗପାଞ୍ଚ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା,	ଡଃ ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାପାତ୍ର	୧୭
ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି		
ନିରୁମାନ ଉଦ୍ଧାର	ସୋନା ଚନ୍ଦ୍ର	୨୩
ଉପାଞ୍ଚ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାହିତ୍ୟର ସମସ୍ୟା	ବିଜୟା ଦାସ	୨୪
ସ୍ବାଭାବ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ଓ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ	ସୁପ୍ରଭା ପରିଡ଼ା	୨୬
କୁଳଦେବତା	ଅବନୀ ପ୍ରଧାନ	୩୨
କାବ୍ୟର ଦୋଷ ମନୋହର	ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପଟ୍ଟନାୟକ	୩୩
ଓଡ଼ିଆରେ ମହା ଶ୍ବସ		୩୫
ସପନା ସେହୁଲା ସପନ	ଶ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	୩୬
ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରାୟୋଗ ଉପରୁ ଏକ ସାମାଜିକ ପରୀକ୍ଷା	ଡଃ ଶିବିକାଶଙ୍କର ଶ୍ରୀବତ୍ସ ମହାପାତ୍ର	୩୭
ସଂସାର ପରିଚୟ		୪୧

ନିର୍ମଳ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଶ୍ରୀମୁଖେଷୁ
 ନିବିଷ କୁନ୍ୟକୃତ୍ୟେଽସୌ ଜୟଦେବ ମହାମନା

କବିରାଜ ଜୟଦେବ
 Kaviraj Jayadev
 (An artist's impression)

କବିସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ
Kavisamrat Upendra Bhanja

ଭକ୍ତ କବି ନିୟଦେବ ଓ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ

ଶ୍ରୀ ବାଲ୍ୟ ଚରଣ ସେନାପତି

କବି ଚନ୍ଦ୍ର, ନାନବ ସମାଜର ସର୍ଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ । ଅସାଧ୍ୟ
ମାନବର ପ୍ରାଣ ସତ୍ୟକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ମହତ୍ତ୍ୱର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାୟ ପ୍ରେମର
ଧାରାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରିବା ପାଇଁ କବି ନାନବ ଉଦା ତତ୍ତ୍ୱର ।
ଏହି ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ।

“ବାଲ୍ୟାୟାମ୍ ଯେ କେବିନ୍ଦ ଗୀତକାନ୍ୟାସୁନାମିତ ।
ତେ ମୁଖି ଧରଣେ ତଦ୍ ବସୁବିଶ୍ୱୋନିଦାୟନଃ ॥”

କବିଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ମାନରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ବିଶ୍ୱଜ୍ଞର ଉଦୟ ସ୍ୱରୂପ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କବିଙ୍କ କଳ୍ପ ହିଁ ଉତ୍ତରରେ
ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ, ‘ଅଗ୍ନିପୁରାଣ’ରେ କୁହାଯାଇଛି :

“ନରଂ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠେ ବିଦ୍ୟାତପ ପୁରୁଷିନ ।
କେନ୍ଦ୍ରଂ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଂ ତପି ଶଶିବିନ୍ଦ ପୁରୁଷିନ ॥”

କାହିଁକିକର କେନ୍ଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେଇ ନରୁଷ୍ୟ ଆବର୍ତ୍ତିତ
ହୋଇଛି । ତେଣୁ ନରୁଷ୍ୟରେ ନାନବ ତତ୍ତ୍ୱ ହିଁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କଳ୍ପ ବୋଲି
ହୋଇଅଛି । ପୁଣି ଯେଉଁ ନରୁଷ୍ୟ ବେତନରେ ବିଦ୍ୟାତ
କେନ୍ଦ୍ର ଯଦିଓ ଯେହି ବିଦ୍ୟାତପଦ୍ୟ ନାନବ ଜଗତରେ
ହୁଏ । ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟାତପଦ୍ୟ ନୟରେ କବିତ୍ୱର ସୁରାଣ ସଫଳି
ହୋଇ କେନ୍ଦ୍ରପଣି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ଉଦ୍‌ଘାଟନି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦେଲେ
ପ୍ରତିଭାବର କବି ।

ଉପରୋକ୍ତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭୋଗୀରୁ ବିଶ୍ୱର ନଲେ କବି ନିୟଦେବ ଯେ
କେ ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରତିଭାବର ପ୍ରକାଶ ଏଥିରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ହୁଏ ।
ପୁଣି ବିଶ୍ୱର ପ୍ରାଣୀ ନଦୀ ତୀରବାସୀ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ନାନବ ଏକ
ସ୍ଥାନରେ କବିଙ୍କର ନରୁ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଶ୍ରେଣୀଦେବ ଓ
ମାତାଙ୍କ ନାମ ଶାଧା ଦେବୀ । ନିୟଦେବଙ୍କ କଳ୍ପ ସ୍ଥାନ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ
ବୋଲି ନେଥିଲା ପଣ୍ଡିତ ଚନ୍ଦ୍ରପଣି ତାଙ୍କ ‘ଭକ୍ତମାଳା’ ପୁସ୍ତକରେ
ଲେଖି ବର୍ଣ୍ଣିତ । ନୀଳାଦ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାସ୍ତବ
ଯୋଗ୍ୟାରେ ତିନି ଥରୀତ କରି ନିୟଦେବ ‘ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ’ ପରି
ଏକ ଅତୁଳ୍ୟ ଗାୟନୀ ବାବ୍ୟ ଗଜନା କରିପାରିଛନ୍ତି ବୋଲି ନେଥିଲେ ।
ପଣ୍ଡିତ ମତ , ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚନା ଅନୁସାରେ ।

“ପଦ୍ୟାୟ ପୁଣି ପ୍ରାଣେ ଦେବେ କେବୋହୁଜାତିଧ୍ୟ
କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ କବି ଶାଧାଦୋ ଗ୍ରାମୋ ବାଲ୍ୟାୟାମ୍ବୁଳ୍ୟ
କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ହିଁକୋ କାନ୍ଦୋ ନିୟଦେବ କବିସ୍ତବ
ବିଦ୍ୟାତପାୟ ରବି ଶାନ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପୁରୁଷ ॥”

ଏହି କବି ନିୟଦେବଙ୍କ ପଦ୍ମାବତୀଙ୍କ ପତ୍ର ଶୁଭପରିଣୟ
କଲେ ଏକ ଶୁଭର ବିବାହଟି ପ୍ରକଟିତ ଅଛି । ପଦ୍ମାବତୀ ହୁଲେ

ବାଲ୍ୟାୟାମ୍ ବାଲ୍ୟାୟା ଦେବ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର । ପଦ୍ମାବତୀରେ
ଆଦିତ୍ୟ ଯୋଗ ଦେବ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କନ୍ୟା ପଦ୍ମାବତୀକୁ ପାଣ୍ଡରେ ଧରି
ପୁରୁଷମ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ଯାଇଥିଲେ । କନ୍ୟାକୁ ଦେବଦ୍ୟାବୀ କରିବାକୁ
ତାଙ୍କୁ ନେଇଥିଲେ ଦେବ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର । ଦେଲେ ଇଚ୍ଛାମୟ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାସ୍ତବ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର । ପଦ୍ମାବତୀରେ ପ୍ରଭୁ
ଦେବ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କହିଥିଲେ, ପଦ୍ମାବତୀକୁ ତାଙ୍କ କେବେ
ହସ୍ତରେ ଉପପିତ କରିବାକୁ । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଦେବ
ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ତାଙ୍କ କନ୍ୟାକୁ ନିୟଦେବଙ୍କ ଘାଟରେ ଥରଣ କରି
ଦେଇଥିଲେ । ନିୟଦେବ ରଚନା କଲେ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ । ତାଙ୍କ
ରଚିତ ବାକ୍ୟ କୋମଳ ପଦ୍ୟବଳୀକୁ ଗୁପ୍ତ ନାଥମରେ ନୀବକ
କରୁଥିଲେ ପଦ୍ମାବତୀ । ଗୀତଗୋବିନ୍ଦରେ ପଦ୍ମାବତୀଙ୍କ ନାମ
କବିଦେବ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

“ବାଲ୍ୟ ଦେବଦା ତବିନ୍ଦ ବିଷିତ ବିଷ ପଦ୍ମା
ପଦ୍ମାବତୀ-ବରଣ-ସୁରଣ-ତଳରୀ ॥”

ନିୟଦେବଙ୍କ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ଉଚ୍ଚନା ପୁରୁଷ ଏକ ଧ୍ୟାନପୂର୍ଣ୍ଣ
ପୁସ୍ତକଟି ଲେଖିଛି । ଯେତେବେଳେ ଶୈଳକର ରାଜବ୍ୟାସ
ଅନ୍ତରେ ଉଚ୍ଚନା କେବେ ଧର୍ମ ବିଭୁଷ ଯୋଗ ଶୈଳ ଓ ଶାନ୍ତ
ଉପାତନା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ତେତେବେଳେ ଏହି ଦୁଇ
ଉପାତନା ବାମନାଶୀ ଓ ଦକ୍ଷିଣାଶୀ ଏହି ଦୁଇଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ
ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଦକ୍ଷିଣାଶୀ ତାହାକିମାନେ ଫଳ ଯୋଗ
ବିଧାନର ଅନୁସରଣ କରି ନେଇପାରିବ ନାହିଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ
କରୁଥିଲେ । ଅପରପକ୍ଷେ ବାମନାଶୀମାନେ ନୟ, ମହା,
ବୈଶ୍ନବ, ପ୍ରାଣ ଓ ମହା ପ୍ରଭୃତି ପଞ୍ଚ ‘ମ’ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକାର କରାଗ
ସମାପରେ ଲୋକ ପ୍ରିୟତା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ବାମପକ୍ଷୀ
ତାହାକିମାନେ ମାରୟ, ମୋହନ, ବଳ ଓ ଲୋକନ ପ୍ରଭୃତିର
ପ୍ରସାଦର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଗାୟନୀକ କୀର୍ତ୍ତନକୁ ବିଭାଜ କରିଥିଲେ । ଏହି
ସମୟରେ ଶୈଳ ମହାକିମାନେ ବ୍ରହ୍ମାଣୀ ରୂପେ ପରିଚିତ
ହୋଇ ବାମନାଶୀଙ୍କ ସହ ମିଶି ଯାଇଥିଲେ । ତେନାନଙ୍କ
ଯୋଗ୍ୟରେ ବାମାଶିବ ପକ୍ଷଟି ବିଭାଜ ହେବା ସଙ୍ଗେ ତଙ୍ଗେ
ବ୍ୟାକୀନ ଉପବକ୍ଷିମାନେ ନୟ ବିଶେଷ ଭାବେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥିଲେ । ଫଳରେ ଶାସନ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରକଳ ବିଶ୍ୱଜ୍ଞନା
ପ୍ରତିଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାଣାତୀର ଅନୁଷ୍ଠାନୀ
କ୍ଷେତ୍ରଭାଗଦେବ ଯୋନବ୍ୟାସ ବିଭୁଷରେ ସୁଦ୍ଧ ବ୍ୟାସ ଉଚ୍ଚନର
ଉଚ୍ଚନର ଶାସନ ଶ୍ରେଣୀ ବାଦକୁ ନେଇଥିଲେ । କ୍ଷେତ୍ରଭାଗ ଦେବ
ତାଙ୍କର ଶାସନ ବାଳ ନୟରେ କରିବା, କୋର ଓ ବାଲ୍ୟକୁ ମିଶାଇ
କରାପାସୁ ଶ୍ରେଣୀକରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନିଟି ଶାସନ ଶ୍ରେଣୀ
କରିଥିଲେ ।

କ୍ଷେତ୍ରସଙ୍ଗ ଦେବ ଶ୍ରୀରେ ପରମ ବୈଷ୍ଣବ । ଶାନ୍ତିସ ଚିନ୍ତା
 ଶୈଳରେ ବିଷ୍ଣୁ ବା ସପ୍ତଧା ପୁଣିର ଦମ୍ଭିତ ଚିନ୍ତା କୁଣ୍ଡ
 ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚରଣେ ନାମରେ ପ୍ରପଦିତ କରାଇଥିଲେ ।
 କ୍ଷେତ୍ରସଙ୍ଗ ଦେବ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରି
 ଯେତାଙ୍କେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଛି । ଅନନ୍ତର
 ବୈଷ୍ଣବ ମତବାଦୀମାନେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଆଶ୍ରମ ନିର୍ବାସିତ ଓ ଚିନ୍ତାମାୟା ଚୈତନ୍ୟ
 ଶାନ୍ତିନିବାସୀମାନେ ନିଜ ନିଜର ବିଶେଷ ଗୁଣର କର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ପୁଣି
 ଧାରଣା ନଦ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯମ୍ୟରେ ଉପଦେଶ
 ଶ୍ରୀଚୋରାବିତ ପରି ଶକ୍ତି ପ୍ରଧାନ ବାବ୍ୟ ଶାନ୍ତିର ପରି ପ୍ରାସ
 ପ୍ରତିଭାର ନିବନ୍ଧନ ଦେଖାଯାଏ ।

ପାଣ୍ଡବ ପ୍ରାଣ ସଂକଳିତ ଶାଧା—କୃଷ୍ଣ ପ୍ରଣୟ ଚିନ୍ତନ ପାଣ୍ଡବ
 କାବ୍ୟ ଶ୍ରୀଚୋରାବିତ । କୈବଳ୍ୟ ବାବ୍ୟ ନାମସା ଶାଧା ବେଦର
 ଶୈଳ୍ୟାନ୍ତ ଶାବ୍ୟାନ୍ତରା ନାମ ନୁହେଁ, ସେ ନାମ ସ୍ତୋତ୍ରର ବାବ୍ୟ
 ବିଷ୍ଣୁ । ଶେ ଅଭିନବିନୀ । ଶୋପାନୀୟ ପଦ
 ଶାବ୍ୟାନ୍ତରେ ନିଜ ପାଞ୍ଚଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଚାନ୍ଦର ଅଭିନୀତ
 ଗୁଣର । ପଣା ପଦିତ ନିଜ କୁଣ୍ଡକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ଶାଧା ।
 ଶାଧାଙ୍କ ଅଭିନୀତକୁ କୁଣ୍ଡ ପାରିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ । ପ୍ରପଦନାସୁ
 ଶେଷରେ ବଳି ଶେ ଚିନ୍ତା ଦେଇ ପଡ଼ିଲେ ।

"ନାମିୟା ବଳିଦା ବିଶେଷ୍ୟ କୁଟା ବଧୁ ନିବନ୍ଧନ
 ପାପରାଧ୍ୟାସ ନାମସା ନିବନ୍ଧନାଟି ଶେଷ
 ଶେଷରେ ଶେଷରେ ପଦାନ୍ତର ଶା ନୁହେଁ ।"

ପଣା ଶାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନିଜର ପାଇଁ କୁଣ୍ଡରେ ପଦାନ୍ତ ଅନୁନୟ
 କରିଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶାଧାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡକୁ ଆସିବା ଶାଧି ପଣାକୁ
 ପଦାନ୍ତର କରିଛି । ଶାଧାଙ୍କ ଆଗରେ ପଣା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚିନ୍ତା
 ନାମର କରିଛି ଓ ପଦାନ୍ତ କୁଣ୍ଡର କୁଣ୍ଡକୁ ଶିଖାରେ ଅନୁନୟ
 କରିଛି ।

ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା
 ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା

ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ

ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ
 ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ
 ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ
 ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ ପାଣ୍ଡବ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶାଧାଙ୍କ କୁଣ୍ଡକୁ ଶିଖା ପାରିବାର ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର
 କୁଣ୍ଡରେ ଶାଧା ଅଭିନୀତ କରିଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରାପ୍ତ କାବ୍ୟର ଶାଧା
 କୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଗ୍ରରେ ପ୍ରାପ୍ତ କାବ୍ୟ
 ଦେଖି ଶାଧା ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରାୟ ଶାଧିନୀ କରିଛନ୍ତି । କୈବଳ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ
 ଶାଧାଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଅଭିନୀତ କରିଛନ୍ତି ଶାଧାଙ୍କର ଅଭିନୀତ
 ପାଇଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଫେରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଶାଧାଙ୍କ ନାମରେ ଶାଧା
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଞ୍ଚ ପଦାନ୍ତରେ ଶାଧାଙ୍କ କୁଣ୍ଡକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଶେଷ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପଦର ଦେଖା ବିପଦ ଦେଇଛି । ନାମିନୀର ନାମ
 ଶାଧା ନାମ । ଦେଖି ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରାୟ ପଦାନ୍ତରେ ଶାଧାଙ୍କ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶିଖା କରିଛନ୍ତି ।

"ପ୍ରାପ୍ତ ଶାଧା ଶାଧା ନାମ ଶିଖା ନାମ
 ଦେଖି ପଦ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରାପ୍ତନାମ ।"

ଶାଧାଙ୍କ ନାମରେ ଦେଇଛି । ପଣା ଶାଧାଙ୍କୁ
 ଦେଖିବାରେ ପାଞ୍ଚର ଦେଇ ନାମରେ କୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରବେଶ
 କରାଇଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶାଧାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡକୁ ପାଣ୍ଡବ
 ନେଇଛନ୍ତି । ଶାଧା କୁଣ୍ଡଙ୍କର ନିଜର ଦେଇଛି । ଶାଧା
 ପାଣ୍ଡବରେ ଶ୍ରୀଚୋରାବିତର ବିଷୟବସ୍ତୁ ।

ପଥାଶିରେ ଉପଦେଶ ଶ୍ରୀଚୋରାବିତ ଶ୍ରୀଚୋରାବିତ ଶାଧା
 ଶାଧା । ଏହି ଶାଧା ଶାଧାଙ୍କୁ ଦେଇ ଶାଧା । ପଥାଶି
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଣ୍ଡବରେ ଶାଧାଙ୍କୁ ନିଜର ଶାଧା ଶାଧା ଶାଧା
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ନିଜର ଶାଧା ଶାଧା କରିଛି । ଏକ ପଥାଶି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପ୍ରାପ୍ତ । ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଣ୍ଡବର ପାଣ୍ଡବ
 ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆସି ପାଣ୍ଡବରେ ନିଜର । ଶାଧା
 ଅଗ୍ରରେ ଶାଧାଙ୍କୁ କାବ୍ୟ ନାମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ
 ପ୍ରାପ୍ତ ନାମ ଦେଇ ରହିଥାନ୍ତା । ଦେଖି ଶାଧା ଓ କୁଣ୍ଡକୁ ପ୍ରାପ୍ତ
 ଓ ପ୍ରାପ୍ତକୁ ଶାଧାଙ୍କ କରି 'ଶ୍ରୀଚୋରାବିତ' କାବ୍ୟଟି ଶାଧା
 କାବ୍ୟ କାବ୍ୟର ପଦାନ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଏହି କାବ୍ୟଟି ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ
 ପ୍ରାପ୍ତ କରିବୁନ ପାଇଁ ଅପ୍ରାପ୍ତ ଦେଖି ପାଧାନ୍ତର ନିଜର
 ଦେଇ ଆପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଶାଧାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଖି ନାମ ଏପ୍ରାପ୍ତ
 ଅନନ୍ତରୁ ପାଇଁ କାବ୍ୟ କାବ୍ୟ ଶାଧା କାବ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ
 ପାଞ୍ଚର ପାଣ୍ଡବ କରି ଆପ୍ରାପ୍ତ ।

ପ୍ରାପ୍ତ-କାବ୍ୟର
 ଶାଧା-କାବ୍ୟର, ଶିଖା-କାବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀନିମ୍ବଦେବ ବିରଚିତ ଶକ୍ତିତା ନାୟିକା ରାଧାଙ୍କର ଉକ୍ତି

ପ୍ରଭାକର ଶାସ୍ତ୍ର

[କେନ୍ଦ୍ରୀ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଭୁବ୍ର ନାଗରାଜାଙ୍କ ଶୋଭାମେଳା ଶର୍ମିଷ୍ଠାଙ୍କ
ବଦନ ନୟନ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ହୃଦ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବେ
ହରି ହରି ଯାହି ନାଥକ ଯାହି ବେଶବ ମାତ୍ର ବୈଦେହୀଙ୍କ
ତାମସୁତର ଶରଣୀରୁଲୋଚନ ଯାତକ ହରି ବିଶାଦନ (ଧ୍ରୁବପଦମ)]

ଭାବୁ ନାଗରାଜା କାଳସୁ ନୟନେ ଭରିଛି ଶୋଭିତ ରଙ୍ଗ
ଯେଉଁ ବନ୍ଧେ ତବ ପୁରୀ ଭରିଅଛି ଶ୍ରୀଜୀର ଅନୁରାଗ ହେ
ଯାଅ ଯାଅ ହେ ବେଶବ ଯାଅ
ଛବ ପ୍ରାଣବା ଆଉ ନ କହ
ଅନୁରାଗ ସେହି ନାୟିକା ସଂସର୍ତ୍ତ ଯେ ହରିର ଦୁନ ଲୋଭ ହେ (ପୋଷା)

[କେନ୍ଦ୍ରୀ ନାହିଁ ବିଶେଷେନ ଦୁଷ୍ଟର ବିରଚିତ ନାହିଁନା ରୁପ
କେନ୍ଦ୍ରୀକର ମରୁତ ତବ ହୃଦ୍ଧ ତମୋଟି ତମୋରୁ ରୁପ
ହରି ହରି ଯାହି ନାଥକ.....]

କହୁ ନାହିଁ ନୟନେ ଦୁଷ୍ଟର କାଳସୁ ଅଧର ନୀଳ
ଅଧର ଲାଲିନା ନୀଳ ଦେହୁ ତବ ତରୁ ଅନୁରାଗ ତା'ର ତେ
ଯାଅ ଯାଅ ହେ ବେଶବ ଯାଅ

[ବହୁରୁ ନାହିଁ ଦେହର ସଂସର୍ତ୍ତ ଶର ନକର ଶର ବେଶବ
ମରକତ ଶରର ବର୍ଚ୍ଚିତ କେନ୍ଦ୍ରୀକ ଶର୍ମିଷ୍ଠାଙ୍କ ଶର୍ମିଷ୍ଠାଙ୍କ
ହରି ହରି ଯାହି ନାଥକ.....]

ତୀକ୍ଷଣ ନକର ଶରୀର ଶୋଭିତ କରୁ ବେଶି ଶରରେ
ଉପିକାୟସ ମରକତ ଲିଖିତ ବିବା ପ୍ରବନ୍ଧ ଅନ୍ତରେ ହେ
ଯାଅ ଯାଅ ହେ ବେଶବ ଯାଅ.....

[ବେଶବ କେନ୍ଦ୍ରୀକରାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତବ ହୃଦସ୍ତ ଦୁଷ୍ଟର
ବେଶବୀକ ବର୍ମିଷ୍ଠାଙ୍କୁ ନବ ବିଶେଷ ପରୀକ୍ଷାକର
ହରି ହରି ଯାହି ନାଥକ.....]

ତବ ବନ୍ଧେ ଲେଖା ଦିବ ଯେ ନାୟିକା ପାଦପଦ୍ମ ଅନ୍ତରେ
ମଦନ ବୁଦ୍ଧର ପଦକ ପଦ୍ମ ଶୋଭେ ଅନୁରାଗ ତା'ର ହେ
ଯାଅ ଯାଅ ହେ ବେଶବ ଯାଅ.....

[କେନ୍ଦ୍ରୀ ପଦ ଲବଧରାଙ୍କ ନମ ଶରଣେ କେନ୍ଦ୍ରୀ ଶେଷ
କେନ୍ଦ୍ରୀକ ତଥା ମଧୁନାଥ ମହାଦେବ ତବ ଶୁଭେଷେ ଲେଖ
ହରି ହରି ଯାହି ନାଥକ.....]

ତଥେ ତବ ଆନ ନାୟିକା ପଦମ-ପଦ୍ମ ଦେଖି କାଳେ ଶେଷ
ବିଷୟ କହିବି ମନସାଥେ ତବ ପ୍ରାଣ ସହି ଅନ୍ତରେ ହେ
ଯାଅ ଯାଅ ହେ ବେଶବ ଯାଅ.....

[ବିପୁଲିତ ମାନବତା ଓ ଶୁଦ୍ଧ ମନୋବୈ ଇତିହାସି ହିନ୍ଦୀ
 ଶେଷର ବ୍ୟୟରେ ଏହି ମନୁଷ୍ୟର ମନମାନ ଦିଅ ହିନ୍ଦୀ
 ହରି ହରି ଯାତି ନାଥକ.....]

ଦେବଦାସଙ୍କ ପରି ନର ତବ ହୋଇ ନଥିଲେ ମଞ୍ଜିନ
ତୁମ ଅନୁଜ୍ଞା କାମ ପାଢ଼ିପାରେ କରନ୍ତି କି ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ଦେ
ପାଅ ପାଅ ଦେ କେଉଟି ପାଅ _____

ଭ୍ରାତୃ ଭବାନବଜା ବରଦସ୍ୟ ବନେଷୁ ଜିନିଷ ବିଚିତ୍ରମ
ପ୍ରଥୟତଃ ପୁରନିକେବ ବ୍ୟୁତପ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ବାଳ ଚରିତମ
ଶ୍ରେ ଶ୍ରେ ଯାତ୍ର ମାଧବ.... ୧

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଶିକ୍ଷାବଳୟରେ ଭବିଷ୍ୟତ ବୋର୍ଡିଂ ଶିକ୍ଷାଗ୍ରାହୀ
ଏ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣକରି ଯେଉଁ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ନାହିଁ ସେ
ଯାଅ ଯାଅ ସେ କେଉଁଠି ଯାଅ...

ଶ୍ରୀ କବିଦେବ ଭଣିତ ଭଣି ବଞ୍ଚିତ ଉଞ୍ଜିତ ଯୁବବିଶିଳାପନ
ଉତ୍ତମ ପୁରୀ ମଧୁରା ବିରୁଧା ବିରୁଧାଲକ୍ଷ ଚୋପେ ଦୁରାପନ୍ୟା

ପୁରଟି ବୈଜ୍ଞାନିକ ନୀତିର ଶକ୍ତି--ବିଜ୍ଞାନ ଶୁଣ ବିରୁଦ୍ଧ
 ଉଭୟ ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରାପ୍ତନ ଶାନ୍ତି ବିବିଦ୍ୟାଦେବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ବନ୍ଦି,
ପ୍ରାୟ: ୨୨୦୦୦ ।

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ଚଳନ୍ତପୁର ନିକଟସ୍ଥ ଗୁମୁରାବୁରପାଲେଇ ବସଷ୍ଟ ଗଡ଼ବ ପାଲ ନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ପୁରୀନାଥୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ

ପଦ୍ମବତୀ ଗୀତ

[illegible]

ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାଳ୍ପନା ଲକ୍ଷଣ ସମେତ ବଡ଼ ଉପଦ୍ରବ୍ୟ ଆହୁତି
 ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାୟଶଃ ଉପ ପରିମାଣର ହୁଏ ବର୍ତ୍ତମାନଯାଏ
 ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତ। ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନେ ମନ ପ୍ରକାର କରାଣି
 ସଦାସ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ବିଶିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ ଶାସ୍ତ୍ର
 ଯେଉଁମାନେ ସଂଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି ତ ସେହିମାନେ ଅନାବିଷ୍ଟୁତ ପ୍ରାୟ
 ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ହେଲେ- ରଜନୀନୀ
 ବ୍ୟୋମାଧ୍ୟାୟା, ବାମନୀ ସାହେବ, ମନମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ,
 ମଧୁସୂଦନ ଦାସ, ହରିହର ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ଗଣେଶ ଚନ୍ଦ୍ର,
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ଶୋଭାବଳୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭାକର, ଭାବୀରାୟ ମହାପାତ୍ର, ସୁରେନ୍ଦ୍ର
 ମହାପାତ୍ର, ବିଜୟ ବେହେରା ପଟ୍ଟନାୟକ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନାଥ, ଅନନ୍ତ
 ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶ୍ରୀରାମ କୁମାର ବ୍ରହ୍ମା, ନିରଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର ତ
 ମାଲୁଣି ଦାସ ପ୍ରମୁଖ । ଅପ୍ରକାଶିତ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ମୋକ୍ଷପାତ୍ର
 ପୁନି ମହାପାତ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର, ଉଦ୍ୟୋଗୀ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର,
 ନିରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ, ରଜନୀନୀ, ପ୍ରମୋଦ
 ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ବେଦାଧ୍ୟାୟା ବାବୁ ପାତ୍ର, ରଜନୀନୀ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ରାମଚନ୍ଦ୍ର,

ଯଥା କାଳେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ସଂସ୍କୃତ ସାହିତ୍ୟରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର
 ଶବ୍ଦ ଶୃଙ୍ଖଳା ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ ନିଶିଆ ଓ ଅନୁଶୀଳନ କରି
 ଯାହା ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରମୋଦ କରିଥିଲେ ନିଜର କାବ୍ୟ କରିପାରେ ।
 ତାହାରେ ଯେତେ ଶିଳ୍ପୀମାନେ ଓଦନ ପାଳପାଳି ସେସବୁ
 ନିଜର ଶାସ୍ତ୍ର ସାହିତ୍ୟରେ । କବି ପ୍ରାଚୀନ ଶବ୍ଦସମୁଦ୍ର
 ଓଡ଼ିଆରେ ଯେତେ କାବ୍ୟ ବୈଦିକ ପ୍ରତିମାଦନ କରିଛନ୍ତି ତାହା
 ଶବ୍ଦରେ କେବଳ ସଂସ୍କୃତରୁ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରାୟେଶ୍ଚ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କାବ୍ୟାଦି ଯେତେ ସମୟ ଯାଏ ।
 ପୁଣି ଯେତେ ସମୟ ଶୃଙ୍ଖଳା କାବ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ।
 ଯେତେବେଳେ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ ଓ ଶିଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟ ଯେତେବେଳେ
 ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ
 ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ

ଶାସ୍ତ୍ର ଶୃଙ୍ଖଳା ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶ
 ଯଥେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାର ମନ
 ବିଶେଷରେ ତଥା ଅନ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ
 ପ୍ରକାଶ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ।

ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଶବ୍ଦର କୁଦାୟିତ ଯେ- ପ୍ରକାଶ ଉଦ୍ଧୃତ
 ସାହିତ୍ୟରୁ ଶବ୍ଦର ପ୍ରାଚୀନ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରି ପ୍ରାଚୀନ ଶବ୍ଦର
 ଉଦ୍ଧୃତ ଅବଦାନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅବଦାନ । ଯେ ଏ ନାଟିକ
 ସାହିତ୍ୟର ପାଳପାଳି ଶବ୍ଦ ଶିଳ୍ପରେ ଉଦ୍ଧୃତ । ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ର ପାଳି
 ଦଶ ପ୍ରକାର କୁଦାୟିତ ଶବ୍ଦ ଶିଳ୍ପରେ । ଯେ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ
 ପାଳି ଶବ୍ଦ ଶିଳ୍ପର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
 ଯେତେବେଳେ ପାଳି ପ୍ରକାଶ କରି ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ
 ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ
 ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ
 ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ

ଉଦ୍ଧୃତ ଶବ୍ଦ
 ପ୍ରକାଶ (ଉଦ୍ଧୃତ) ।

କଟକୀଠାରେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ ଶବ୍ଦର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶବ୍ଦର ଶବ୍ଦର
 ପ୍ରକାଶ ଶବ୍ଦରୁ ଯେତେବେଳେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ ଶିଳ୍ପ ନାଟିକ ଶବ୍ଦ
 ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ।

ଶ୍ରମଶକ୍ତି ଓ ସମାଜ

ଅନେକ କୁମାର ବାସ

ଆମ ସଭାରେ ଓ ଶୁକ୍ଳ ସେବିକାମାନଙ୍କର ଶ୍ରମ ମାନରେ ପରିପୁଷ୍ଟ
ସେହି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ନୀତି ବିଚାର ପ୍ରସାରେ ଛିପିବଳ ହୁଏ
ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ, ପୁରୀ ବିଜ୍ଞାନପଦାରେ ହୁଏ ପ୍ରକାର ଭାବରେ
ପ୍ରାଣ ମହାନ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଆମେ ମନେ ରଖୁ ନାହିଁ ।
ସେବିକାଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ବର୍ଗ କରି ନାମାଧାର ମାନବୀୟ
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ -

“ବହୁତ ବାଞ୍ଛାଯାଉ ଶୁଣି ଲୋକମାନେ ଧାରଣା ଦେବା
 ଲାଗିଲେ ନାହିଁ ତେବେ ତେବେ ଲାଗି ନୁହେଁ ବାହା ବାହା”

କଳକାଳିଆ, ଅକାଳିଆ, ଶାନ୍ତାକାଳିଆ ଗପରେ ଗଳିପୁଅ
 ଶୁଣିବକଲ ନାମ ଦେଖା କରାଯାଏ ନାହିଁ । ବିଷୁ ଶ୍ରମ ଗତିର
 ଗପସ୍ଥୁତ ବିନିଯୋଗର ହିଁ ଦେଖର ପୁରୁଷ ବାସବ । ଏହି ଗତି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗତି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଗେହପାରି ନଦାଗାଧାଣୀ
 ବଢ଼ିବି "ଶ୍ରମଗତି" ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗତି । ଏହା ପାରିବ ପୁଣି
 ଗଳିପୁଅ ଗଳି ପୁରୁଷ କରାଯାଇ ଗପରେ ।

ଜନକଲ୍ୟାଣ ପ୍ରତି ହୁଏ ପୁଣି : ପୁଣିକ ଉପଯୁକ୍ତ
ବିନିଯୋଗରେ ପାରିବୁ ନ୍ୟାୟ ହୁଏ ପୁଣିପରିଚାଳନା ଦେଖେ ।
ଗମ୍ୟାୟତେ ପୁଣିପରିଚାଳନା ହୁଅନ୍ତି 'ନାରିକ' । ବ୍ୟାପାରରେ
ପ୍ରାୟ : ପ୍ରାୟ ଗମ୍ୟାୟତେ ପାରିବୁ ନ୍ୟାୟ । ନାରିକ ଓ
ପ୍ରାୟ : ପ୍ରାୟ ବିଦ୍ୟାୟତେ ପ୍ରାୟ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟ
ପ୍ରାୟ : ପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟ :

[illegible][illegible]

ସାଙ୍ଗାନିକ ଗତିକୁ ଦୃଢ଼ କରିପାରିଲେ । ଶ୍ରମ ଆନ୍ଦୋଳନଟିହାସର ସଫଳତା ସହ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ଯୋଗଦାନକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମୋଦ କରପେଟଙ୍କ ଯେଉଁ ଉପାଦାନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି, ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ।

[illegible]

ଶ୍ରୀମଦ୍ ସପ୍ତମ ବେଦବିଦ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦର୍ଶନ
ସନ୍ଦେହନ କରାଇ ରାଜିତୀ ବୈରାଗ୍ୟ ଯେ, ପୁଣ୍ୟେକ କର୍ମ ନିହି
ଅନ୍ୟ ବାହ୍ୟଭାବନାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ସ୍ଥାପିତେବା ଶେଷରୁ
ବେଦବିଦ୍ୟାମାନଙ୍କ ନିଜ ନିଜର ସପତ୍ନ ଆତ୍ମସଂସ୍କାର ଓ
ଦିଗରେ ଯେତେକ ବିନିଯୋଗ କରିବେ, ସେହି ପରିମାଣରେ ସେହି
ଆତ୍ମାଗୁରୁ ରକ୍ଷାକରିବା ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରିବେ ଏବଂ ମୁକ୍ତି
କରିବାକୁ ହେବ ସେ, ପୁଣ୍ୟେକଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ, ପୁଣ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟ
ପାପର କରଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରାପରତା ଦେଖି
ସେହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ପଥରେ ଯେଉଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଏକାଦଶ
ଭାଗିତୀ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଏକାଦଶ ଆତ୍ମା
ମାନବମାନଙ୍କରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ ଗର୍ଭର ମାନବ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ
ପୁଣ୍ୟ ପରିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ଭାବିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ହେବା ଦରକାର ।

ଶାନ୍ତିନଗର ଉପରାଜ୍ୟରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଶାନ୍ତି ନଗର
ନାମାବଳୀରେ ନିଜ ନିଜର ସାମାଜିକ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା
କ୍ଷେତ୍ରର ଅବସ୍ଥାକୁ ଅନୁମୋଦିତ କରିବା ଓ ଶାନ୍ତି ନଗର
କର୍ମୀ ଓ ଶାନ୍ତି ନଗର ନେତୃତ୍ୱ ନେତା ନାମ ଶାନ୍ତି ନଗର
ଅନୁମୋଦିତ ସମସ୍ତ ସେବା କର୍ମ ନିମ୍ନ
ସମସ୍ତ ସ୍ୱାମୀ ସମସ୍ତ ଶାନ୍ତି ନଗର ସ୍ୱାମୀ
କର୍ମୀ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର କେତେକ ଦାବୀ ଗ୍ରହଣ
କରିନାହିଁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ସ୍ୱାଧୀନ ହେଉଛି ଶେଷରୁ

ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ଓ ନେତୃତ୍ୱବାନ ମଣିଷର ସ୍ୱାଧୀନ ଧର୍ମପଥର
ପଥାକୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସଂଗ୍ରାମ ନିମୋଗ୍ଧର ମାପକାଟି
ସ୍ୱଳ୍ପ ସୁବିଧା କରି ଶ୍ରମିକର ଉତ୍ସାହିତା କରିବୁ ବିପତ୍ତି ବ୍ୟାପକତାକୁ
ହେଉ ସେ ବିପଦରେ ଶରୀର ଉଦ୍ଧାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ
ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠିତ ଉପରେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରମିକ ସଂଗଠିତ ସମୁଦାୟ
ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତୀକ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ବେଶର ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ
ଉପନାମକର ଶ୍ରମିକ ଅନ୍ୟତ୍ର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରମିକ ପାଇଁ ସବୁ
ପ୍ରକାର ସମ୍ମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମିକ ଓ ମାଲିକମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଉଚିତ ବୁଝାମଣା ନରହିଲେ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରମିକ ଓ
ମାଲିକ, ଲୋକତରଫର ସବୁ ସମ୍ମାନ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦେବା
ଶ୍ରମିକ ଓ ମାଲିକ ଉଭୟ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦେବା । ଶ୍ରମିକ ମାଲିକ ଉଭୟ
ସଂଗଠନ

ଶ୍ରମିକ ଓ ମାଲିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଧର୍ମ ପଥର
ପଥାକୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ
ବେଶର ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିର୍ମାଣ । ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ
ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ କରିବେ ଏହାର ବାକିବିକ ଉପରେ ଶ୍ରମିକ
ହେଉ ଏହାର ପ୍ରକାର ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକାର ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକାର ।

ସେବାକୁ ଉଦ୍ଧାର ନାହିଁ ଓ ଶ୍ରମିକ ସମୁଦାୟ ନିର୍ମିତକର
କରିବେ । ଏହିପରି ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକାର ଉପରେ ବାକିବିକ ପ୍ରକାର
ହେଉଛି । ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ମତ ଯେ, ଯଦି ଶ୍ରମିକ ମାଲିକ ଓ
ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସହ
ହୋଇପାରିବ । ମାଲିକ ଓ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ
ହେଲେ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହେବ ।

ଆଜିର ଶ୍ରମିକ ଓ ଶ୍ରମିକ ସହ ବାକିବିକ ଲୋକମାନଙ୍କ
କରିବେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦେବେ । ଆଜି ଦେଶ ଓ
ପ୍ରକାର ସ୍ୱାଧୀନ ମଧ୍ୟ ଏହା ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହ ଦେବେ ଆଜିର ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରମିକ
କରିବେ ପ୍ରକାର । ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସାଧୁତା,
ନିମ୍ନ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ, ଶ୍ରମିକ ଓ ନିମ୍ନ ବାକିବିକ ନିମ୍ନ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରକାର । ଆଜିର ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରମିକ ଓ ଶ୍ରମିକ
ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ କରିବେ ପ୍ରକାର ଶ୍ରମିକ ଓ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରମିକ କରିବେ ପ୍ରକାର ।

ଶ୍ରମିକ-ପ୍ରକାର, ଶ୍ରମିକ-ପ୍ରକାର
ଶ୍ରମିକ-ପ୍ରକାର

ବାକିବିକମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବିଭାଗର ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକାର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦେବା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଗୁଣର ଉପକାରିତା

ଶ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀବଳ୍ଲଭ ଚୈତ୍ୟ

ପିଣ୍ଡର ଗନ୍ଧ ଆଦିର ପ୍ରଧାନ ଫଳ ଲବୁ । କୋଷ-ଆଶାବ
ସୁଦ୍ଧା ଗନ୍ଧ ଫଳର ୨/୩ ଅଂଶର ଫଳରୁ କୌଣସିକାଳ ଅନୁଦାନର
ହ୍ରାସବୋଧରୁ ଆଶାବ କଟି ଯେଉଁ-ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହାର କର
ଲେବାର ପାଏ । ଏହା କଟି ଦାନ୍ତି ଚରଣ ଅନୁଦାନର ସୁଦୃଢ଼
ଫଳର ବୃଦ୍ଧିଦାୟକ ବା ଏହା ଆକାଶ ବିଦାରିକର ପୁର, ଚିରି, ଚଣା,
ଭାରି ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର ଏହାରୁ ଫଳର ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଦାନର
ଆକାରରୁ-କେତୁରୁ ରୁଣ ଭରି ପାଏଥାଏ । ଯେଉଁ ଭରି ଫଳର
ସୁଦୃଢ଼ତା ସୁସ୍ଥତା ନାହିଁ ସେହି ଭରି ପଡ଼ିଥା ପଡ଼ିଥାଏ ।

[illegible]

୧୫) ଏହାକୁ ନାମକ କର
 ଏହା ଏକ ଗାୟ-ପଦ୍ୟରେ ଯେଉଁ
 ନାମ ନାମେ ବଢ଼ି ଯେବା
 ଗାୟା ଗାୟେ ପୁଣି ଯେବା
 ଯେଉଁ ବଢ଼ି ଯିବ ଯିବ ବୁଝି ନାମ ନାମେ
 ଯେବା ବଢ଼ି ଯିବ ବୁଝି ବୁଝାଇ ଦିଶିଯିବ ।
 ବଢ଼ିଯିବ ନାମ ନାମେ
 ଏହା ପ୍ରକୃତ ପଦ୍ୟ
 ନାମ ନାମେ କରାଇ ବଢ଼ି ଯିବ ଯିବ
 ଯେବା ବଢ଼ିଯିବ ବୁଝି ଯିବ ବୁଝି
 ବାଲି ଦିଏ ପଦ୍ୟ ନାମ ବଢ଼ି ଯିବ
 ଯେବା ବଢ଼ି ଯିବ ନାମ ବଢ଼ି ଯିବ ଯିବ ।

[illegible]

ମାଟି ଝାଉଁ ଝାଉଁ ଦୋରା ଶୁଣୁଥାଏ । ପଟି ପୁରା ଝାଉଁ
କଟାଯାଇଛି ଯେ, ମାଟି ଭଲ ଭାବରେ ଗରମ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ଘୁଷୁ କଟାଯାଇଥିବା ଫାପଲରୁ ଭଲ ଅମଳ ମିଳେ ଯେଉଁ
ମାଟିରୁ ପୋଡ଼ାଯାଏ । ଏଥିରେ ପାଉଁ, ନଡ଼ା, ଛତୁରୀ ମିଶି
ପୋଡ଼ି ଦିଆଯାଏ । ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ଖୋସନ ଯା
ବେଦରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଖୋସନ ଉପାଦୁ ଖୁବ୍ ଖୁବ୍
ହୁଏ । ଯେଉଁ ଅଧିକର ପ୍ରକାର ଖୋସନ, ସେ ଅଧିକ
ନମରୁ ଘୁଷୁ ଭଳି ଛାଡ଼ିଦେଇ ମାଟି ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥାଏ । ଏହା
ଆମ ଦେଶରେ ଓ ମଞ୍ଚର ଦେଶରେ ସେବାକି କୋଳି ଶୁଣୁଥାଏ ।
ମାଟିରୁ ଶୁଖିବା ଗରମ କଲେ ଏଥିରେ ଥିବା ନିର୍ବାସନ
ଧୂମପାନ ଡାପମାନ ବଢ଼ିଯାଏ ଏବଂ ପରେ ବଢ଼ିଯାଏ ଓହ୍ଲେ
ଲେ ଭାବରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ିଯାଏ । ଏହା ଦେହରୁ ଧୂମ
ଆମୋନିୟମ ଓ ପରେ ନାଲିରେ ନିର୍ବାସନ ହୋଇ
ଉଠିଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକାର ବସ୍ତୁ ଦେହରୁ ବ-ଫି ନୋ-
ବଳେ । ଯେତେ ପୋତରେ ମାଟି ଖରା ଖାଇଥିବ ଏବଂ ଏହା
ଯେତେ ବେଶୀ ନିର୍ବାସନ ଥିବା ମାଟି ଓହ୍ଲେନାହିଁ ସେ
ଯେତେ ବେଶୀ ନିର୍ବାସନ ମିଳିବ ସେହି ଏବଂ ପରେ ଏହି
ପ୍ରକାରର ଖାଇ ହୁ ହୁ ହୋଇ ବଢ଼ିବ । ଖରା ଖାଇ ଯେ
ହୁଏ ହୁଏ ବୋଲି ଦେଲେ ଉଠିବ । ନାଲିରେ ପରିଣତ ହୋଇ
ଫଳ କମି ଆସେ । ମାଟି ପଡ଼ିବ ଓହ୍ଲେ ଖରା ଖାଇ
ହୋଇଗଲେ ଆମ ପ୍ରକାରର ଖରା ଖାଇ ନାହିଁ । ପାଉଁ ପ୍ରକାର
କରି ପଡ଼ିବ ଉଠିବ ପରି କରାଯାଇଥାଏ ।

କେବଳ ଓ ବୈଶାଖ ନାମ ଶାସ୍ତି ଶ୍ରୀରାମେ ନାଟ ଶାଳ ଶାଳ
ହେଲ ଶ୍ରୀରାମ ଓ , ଶ୍ରୀରା ହୋଇ ଶ୍ରୀରାମାୟ । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ
କାୟାବଳିର ତାପନାନ କାପ-ପଟ ବେଳେପ୍ରଭୁ ଓ ନାଟ
ତାପନାନ ଧୃ-ପ୍ରଭୁ ବେଳେପ୍ରଭୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି
ଶାଳାପାଟିରେ ଅନାବନା ଘାସ, ଦୁଇ ଶୁଣ୍ଠି ନାଟିଆଏ । ଏହି
କିଟରେ ଶୁଣା ବିଭିନ୍ନ ପୋକ, ସେନାନାକ ଶୋଘା, କେଶି ଯେ
ଅଥା ସବୁ ବାହାରି ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଶାଳ ଶାଳ ନାଟିଆଇ ।

ମାଟିରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠକାରି ବାହୁଡ଼ାକରି, କେତେକ
ବିଭିନ୍ନ କବଚ (ଆଞ୍ଜିନୋ) ମାଲେସବୁର ସୁସ୍ଥତା ଓ ଶରୀର
ପ୍ରକାର ଅନୁସାରେ ଅଳ୍ପ କିମ୍ବା ବହୁ ମାଟିଆଣି ବା ଚର୍ମାମାଳି
ସହାୟତା ଦ୍ଵାରା ପାଇଥାଏ । ମାଟିରେ ଥିବା ସୁଅ, କେତେକ
ବାଲକେରା, ଚକ୍ରା, ପୁଣି ସଂସ୍କାରିତ, ଗରମ, ଶୁଷ୍କ ଓ
ଜଳାଦି ଅନାବନା ପ୍ରକାରର ସୁଅ ଶରୀରର ଓ
ବୋଧଯାଏ । ପରେ ବର୍ଷାରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ମାଟିରେ ମିଶିଯାଏ ।

ସେଇ ମୋ ସୁନାର ଭାରତ

ମେଘା ଟି (ଶ୍ରୀମତୀ)

ଯେଉଁ ଦେଶର ଚକ୍ର ଶାସ
ତାହା ପ୍ରତିର ପଞ୍ଚୀତ
ଯେଉଁ ଦେଶର ଦିନାତଳ
କର୍ତ୍ତାପ ଦୁଃ ଭାରତ
କାହା ବିଧି ଶସ୍ତ୍ର-ପିରାଧାସ ଶସ୍ତ୍ର ଉଚିତ
ସେଇ ଦେଶରେ ଜନନି ମୋର
ସେଇ ମୋ ସୁନାର ଭାରତ ॥୧॥

ବାହୁରୋଗୁ କନ୍ୟାକୁମାରୀ
ମୌସୁନୀ ଯା'ର କର୍ତ୍ତାପ ଧୀରେ
ହୁଏ ହୁଏ କାଳେ ଦେବଦାସ ମତ
ଜବାତ ଦେବାକୁ ଶସ୍ତ୍ରରେ
ସେଇ ଦେଶର ପଞ୍ଚାନ ଗୁଁ ଯେ
ଚକ୍ର ବି ତାର ମନ୍ଦିତ
ଯେ ଯେ ମୋ..... ॥୨॥

ବିଶ୍ୱ ବୁଦ୍ଧରେ ମହାତ୍ମା ଯା'କଳା
ଦାସ୍ତୁତି ଯା'ର ଉଚିତ
ଦାସ୍ତୁତି କେଉଁ ଧୂପ ଯା'ପଦ୍ମର
ଧୀର ପନୀରର ବହିତ
ସେଇ ଦେଶର ମାଉସିର ଗୁଁରେ
ଚକ୍ର ବି ଯା'ର ନାଶିତ
ଯେ ଯେ ମୋ..... ॥୩॥

ଦେବଦାସ ଶ୍ରୀମତୀ,
ଦେବଦାସ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବଦାସ,
ଦେବଦାସ,

ଫିଲ୍ମ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନାୟକଙ୍କ ରାଜ୍ୟପାଳ
 ଶ୍ରୀ ଡ. ପ୍ରମୋଦ ଚରଣ ଶର୍ମା ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟପାଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
 ନିକଟରେ ଚିତ୍ରପ୍ରତି ଶୁଭେଚ୍ଛା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅଗୋଳାହାଣୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରତି ଶିଳ୍ପକଳା ଉତ୍ସାହୀ
 ଉତ୍ସବରେ ପ୍ରଜ୍ଞାନନ୍ଦୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ।

କୋଷିଡ଼ାଝାଝେ ଆବହାଣିତ ଅଞ୍ଚଳ ଗଡ଼ ଭାବେ ଗ୍ରାମୀ ଗଳ୍ପ
ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ମାନ୍ୟତା ଲାଭ ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ ସ୍ୱରା ଶେଷ
ଭବନାବନ କରୁଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଜାବୀୟାଝେ ଗଡ଼ୀୟ ପଞ୍ଜାବୀ ବର୍ଗ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ବିଭାଗୀ
ଆଉ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ ଶ୍ରୀ ବି. ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଭେଟ
ଭବନାବନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଏ ୧୦ ଦୃଶ୍ୟ ଥିବା ୧୦୦୦ଟି ଡକ୍ଟରାଟିରୀ ଗାୟନ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ
ମାନ୍ୟଜଗା ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ବି ପ୍ରଦୀପାଦେଶ୍ୱର ଶର୍ମା ପରିଚାଳଣା କରୁଛନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଶ୍ରୀ ବି ପ୍ରଦୀପାଦେଶ୍ୱର ଶର୍ମାଙ୍କୁ ଡକ୍ଟରାଟିରୀଙ୍କୁ
ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ବାହାରିବାଦୀଙ୍କ ଅସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

କଟକରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଶ୍ରମ ଦେବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

ପରିଚାଳନାସଭାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ସାମାଜିକ ନିର୍ବାଚନ ୨୦ ୩୩୩୩
ଶ୍ରୀ ବିପ୍ଳବ ପଟ୍ଟନାୟକ ।

କୁଳଦେବୀଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ମହାଶ୍ୱେତା ଦାଶଙ୍କୁ
ବିବାହର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଫେସର ନାମଦ୍ୱାରା ପିଂଡ଼
ଭେଦାତମ କରୁଛନ୍ତି ।

ନବ ବୋଲି କେହି କେବେ କହନା କରିପାରୁ ନଥିଲେ ।
 ସେଥିରୁ ଫିକ୍ସିଟି ତା ଭୁବନେଶ୍ୱରର କଳିଙ୍ଗ ସ୍ମୃତିପଥେ ନିଜ
 ନବପାଦ ନିପାତ ପ୍ରାୟ ନଥିଲା ଏହାକୁ ବହୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିଜ
 ଦିନର ସମସ୍ତାଂଶ କରୁଥିବା ଏହି ନିର୍ମାତାଙ୍କର ଏବେ
 ଗାନ୍ଧୀବାସରେ ଥିବା ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ଏହି ସବୁ ଉପାଦାନ
 ପ୍ରକଟିତ । ଏହାଙ୍କ ଶେଷକାଳେ ମଧ୍ୟ ଭାରି ସମସ୍ତାଂଶୀ ଓ
 ନବଜ୍ଞ । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ନବକାଳୀ ବଜାର ଭାରି ଓ
 ଶୁଭ୍ରପାଣେ ଏକ ଓ.ଟି.ଡି. ଗ୍ରାମିଣିଭାବେ ଅତିଥିକୃତ ।
 ଶେଷ ସମ୍ପର୍କି ବିଭାଗ ଗୋପାଳ ଓ ପ୍ରତିଭା ଫିକ୍ସିଟି ନିଜର
 ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତରେ ଭାବେ ସମ୍ପର୍କିତ
 ନିଜର ଗ୍ରାମିଣିଭାବେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଦିନେମାର ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଶ୍ରାବ୍ୟ ନାଥମାନେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଶ୍ରୀ
 ଶେଷ କୀର୍ତ୍ତ ଡୋର ସମକାଳ ପ୍ରାଣରେ ଗୋପାଳ ନିଜ
 ନିଜେ ସମସ୍ତକାଳ ଗୋପନ ସମ୍ପର୍କ ନିଜା ନିଜା ଶେଷ
 ଶାନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ପାରିତ କରା ନେ ଦୁର୍ଗତରା ଗ୍ରାମିଣି କୋଟି ଗୋପ
 ନର ସଦାକାଳ । ଏଥିରୁ ଶାନ୍ତ ସାଗରୀର ଏକ ନିର୍ମାତା
 ପାରିତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଦୁର୍ଗତା ଦିଗରେ
 ପାରିତା କଳିଷ୍ୟଦେବୀ ଏକ ଗୋପାଳ ସୁପାତ କେନ୍ଦ୍ରରେ
 ଅନୁଶୀଳନରୁ ଗୋପାଳ

ନିଜ ପ୍ରାୟସ୍ତ "ଅସ୍ମତ୍ତ ବଜାର ପରିକା"
 ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଗୋପ, କେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀ
 ବାରିପଦା-୨୫୦୦୦୧ ।

ମାଲବାରୀଶିଳ୍ପି ନିଜା ଗୋପନ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟଶ ଶାନ୍ତୀର ଦୈନିକ ନିଗମର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
 ଶ୍ରୀ ଡି. ନବିନ ପରିବାରସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ସାମଗ୍ରୀର ୨-୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଏକ ଟ୍ୟାକ୍ସି
 ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ଦୁଗ୍ର ଉତ୍ସାଦନ
ମହାସଙ୍ଘ ଲିଃ : ଏକ ଦୁଷ୍ଟପାତ

ଧୀରେନ୍ କୁମାର ଦାସ

ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦୁଇ ଜଣାଦନରେ ଆତ୍ମନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ଜଣେ ନେତା ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ତୁମ୍ଭ ବନ୍ଧ୍ୟା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଫେଡ଼ ନୀତିରେ ଆଗସ୍ଥ କରିଥିଲା । ଦୁଇ ବନ୍ଧ୍ୟା ଯୋଜନାରେ ପ୍ରଥମ ଯୋଗ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାଗସ ବୋଲିପାରି ନଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ବନ୍ଧ୍ୟା ଯୋଜନା ୨ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜବର, ପୁରୀ, କୋରାପୁଟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାକୁ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଗସ୍ଥ କରାଗଲା ।

୧୯୮୩ ମସିହା ଡିସେମ୍ବରର ମାସରେ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଯୋଜନା
ମଧ୍ୟ ଯୋଗରେ ଉପରୋକ୍ତ ଡକ୍ଟର ଜି.ଆ. ପାଣିଗ୍ରାହୀ ୧୯୮୯ ମସିହା
ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଗପାଳପୁର ଜିଲ୍ଲାକୁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅବସ୍ଥାପିତ
ହୋଇଛନ୍ତି । ୧୯୯୦ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସଠାରୁ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ
ଅବସ୍ଥାପିତ ଏହି ଡକ୍ଟରା ସରକାରୀ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରରେ
ପ୍ରତିଦିନୀୟ ସରକାରୀ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ଏକ
ନିମ୍ନ ଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗାଧିଷ୍ଠିତ କରାଯାଇ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇ
ଛାନ୍ତି ।

ଏହି ଯୋଜନା ନାଥନଗେ ଫେରି ଦୁଇ ଶୀତଳୀକରଣ କେନ୍ଦ୍ର
ଫୁଲ ନଗରପାଞ୍ଚାୟତି, ବୈଦିକ ପାଞ୍ଚାୟତି ୨,୫୦୦୦ ଲିଟର
ଫୁଲ ଶୀତଳୀ ବୋୟାର ତା'ର ୨୦ ଭାଗ ଉପର। ବିନିଯୋଗ
ହେଉଛି ସେହିପରି କଟି ତାପନୀ ପୁରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ
ହେଉଛି ୧୨,୦୦୦ ଲିଟର ଦୁଇ ବିନ୍ଦୀ ନଗରପାଞ୍ଚାୟତି, କେନ୍ଦ୍ର
ଏହି ଫେଲ୍ଡର ୧,୦୧,୦୦୦ ଲିଟର ଦୁଇ ବିନ୍ଦୀକରି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତି
କରାଯାଉଛି।

ମୋର ଅନୁଭବରୁ ଜଣା ପୁଅ ଜହାଦକ. ୮୦୯ଟି ସମବାସ
ବନ୍ଦି ମରାଣରେ ସେମାନଙ୍କର ଜଳକା ପୁଅ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ପୁଅ
ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ପାଣି ପାଣିକି,

ସୁଧା ଉଦୟନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାପାଇଁ ଗୋ-ରାଜ୍ୟ
ରାଜ୍ୟର ଚାଲିବା କେନ୍ଦ୍ର ଛାଡ଼ି ପାଳିବା କେନ୍ଦ୍ର ପାପଶୁଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରି ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାକୃତିକ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର
କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣକରି । ଉଦୟନ ବୁଦ୍ଧି ଜିନିଷ
କି ଉଦୟନଙ୍କ ଗୋ-ରାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ନିଧି ଧନ-ବି-ବି-ବି ରାଜ୍ୟ
କେନ୍ଦ୍ର ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସରକାରରେ ପ୍ରତି

ଏଠାକୁ ବ୍ୟାପୀ, ଦୁଇ ସାପ୍ତହ ଓ ଦୁଇ ଏବଂ ପୁରୀରୁ ଦୁଇ
ବିଷୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାୟ ୨୦,୦୦୦ ପରିବାରକୁ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଜମିଦାରୀରୁ ଛୋଟାଇ ଦେଇଛି ।

ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଆଶ୍ରୟ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ
ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁଃଖ ଉପାଦେୟମାନଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତି
ପାଇଁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଆଶ୍ରୟ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଅନ୍ୟ
କେତେକ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ
ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁଃଖ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତି କରିବା ପାଇଁ

ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରକୁ ପ୍ରଭାବ କରିବା ପାଇଁ
 ଉପଯୋଗୀ ଆଗରୁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଦୁଇ ଯଥା ବୋଲନ୍ତି ଓ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଲନ୍ତି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମେ ନିଧି ଓକି ନୂତନ ପ୍ରକାରର ଦୁଇ
 (ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନିଲଦ) ଚଳିତ ବର୍ଷ ଜାନୁଆରୀ ମାସ ୨୬
 ତାରିଖକୁ ବିଷୟ ଆଗରୁ ଲେଖି । ଉପଯୋଗୀ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯଥା
 ଉପର ଲୁଗାପତ ବାମ ଯୋଗୁ ପ୍ରମୁଖ ରାଜ୍ୟରେ ଆସୁତ
 ଯୋଗଦାୟି । ପ୍ରଗତିର ଦୁଇ, ଶେଷରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ, ଲେଖା,
 ନିମ୍ନରୁ ଓ ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଦୁଇ କାଳ ଦୁଇ
 ପ୍ରକାର ପ୍ରମୁଖରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲେଖି ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମୁଖ ରାଜ୍ୟର
 ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୋଗାଡ଼ର ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରମୁଖ ରାଜ୍ୟ ଲେଖାରେ
 ପ୍ରମୁଖର ବିଷୟ ନିମ୍ନରେ ଲେଖା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡାମୟ ଦାମରେ ବିକାଶ
ପରିଚ୍ଛେଦରୁ ଜଣା ଲାଗି ଚାଲି ନିୟମିତ ଭାବରେ ଏହା ପରିଚ୍ଛେଦ
କରୁଛି ।

ଅତୀତରେ ରାଜ୍ୟର ଆଇଟୀନାମକର ଶୁଦ୍ଧିତା ନେତାଜୀ
ପାର୍ଶ୍ବ ଓନଫୋର୍ଡ଼ରୁ ରାଜ୍ୟ ସାହସରୁ ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚିତ୍ତିବାକୁ
ପହଞ୍ଚିଲା । କିନ୍ତୁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଦୁଇ ଉପାଦେୟନାମକର ବ୍ୟୟନ ଓ
ସହଯୋଗ ଯୋଗୁଁ ଓନଫୋର୍ଡ଼ ସହରର ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ
ତୁଟି ବଢ଼ି ପାରିଛି, ଫଳରେ ରାଜ୍ୟର ଆଇଟୀନାମକର ଶୁଦ୍ଧିତା
ନେତାଜୀଙ୍କ ଯଙ୍ଗେ ଉଙ୍ଗେ ଚଳିବା ଦୁଇରୁ ସହୋତୀ ରାଜ୍ୟକୁ
ଯୋଗାଯୋଗ ପାର୍ଶ୍ବ ଓନଫୋର୍ଡ଼ ଉପନ ଯୋଗାଯୋଗି ।

ଆମେ ଦୁଇ ଉପାଦେୟ, ପରିବେଶନାଶୀ ବିଶେଷଜ୍ଞ
କମିଶ୍ନରୀ ଉପକ୍ଷେ ଗବେଷଣା କୁହୁରେ ଆସିବ। ତତ୍ପରେ ଦୁଇ

ସଂଗ୍ରହ ଓ ବିକ୍ରିକରି ୨୦,୦୦୦ ପରିକାଶନ ଭରଣପାଣିପାଣି
ଦୀର୍ଘ କେତେକିଂ । ଦୁଇ ବିକ୍ରିକରି ମାଧ୍ୟମରେ ବାଣିଜ୍ୟ କେତେ
କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହକରିବା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଦୁଇ ଉତ୍ପାଦନ
ପରିକାଶନକୁ ଲାଭାଣ୍ଟି ଦିଆଯାଇଅଛି । ତଳରେ ଯାହାହାରି
ବାଣିଜ୍ୟ ପାରିବାଣିକ ଆୟ ୨,୩୦୦ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିଛି,
କେତେକ କେତେକିଂ ହେଉଛି, ଶାନ୍ତ, ବାଣୀ ଓ ଶୀତ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ
ବିକ୍ରିକରି ନିଜେ ସଂଗ୍ରହ କରୁଛନ୍ତି, କେତେକ ଶାନ୍ତ ପାଣିପାଣି ଏବଂ
ନାହିଁକି ମଧ୍ୟମି ଉତ୍ପାଦନକୁ କରୁଛନ୍ତି ।

ଓମପୋଡ଼ ଏହି ପଞ୍ଚମ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଦ୍ଧୃତ, ଦୁଇ ପ୍ରସଙ୍ଗ
ଓ ଦୁଇ ବିକ୍ରିକରି ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇ ଶାନ୍ତ
ପାଣିପାଣିକରି ଓମପୋଡ଼ ପ୍ରତି ପ୍ରକାର ବିକ୍ରିକରି ଓ
ପ୍ରତିକରି ପ୍ରତିକରି ବିକ୍ରିକରି ଓ ପ୍ରତିକରିମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକରି
ପ୍ରତିକରି ପ୍ରତିକରି ପ୍ରତିକରି ।

ଓମପୋଡ଼
ଓମପୋଡ଼ ।

ପ୍ରତିକରିମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକରି ପ୍ରତିକରି ଓମପୋଡ଼ କେତେକିଂ କେତେକିଂ ପ୍ରତିକରିମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକରି ପ୍ରତିକରି
ଓମପୋଡ଼ କେତେକିଂ ।

ଭାରତ-ପୂର୍ବ ଉପାଦି ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି

ଡଃ ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାପାତ୍ର

ଓଡ଼ିଆ ଓ ଗମ୍ଭୀର ଉପାଦି ଅଞ୍ଚଳ :

ଭାରତୀୟ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିରେ ଯେତେବେଳେ ଅଞ୍ଚଳ ପଦ୍ୟକୁ ପୁରାତନ ଗୁଣା - ଭାରତର ଏକ ପୁରାତନ ପ୍ରଦେଶ : ଏହାର ଗୋଟିଏ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ, ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ବିହାର, ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ, ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଓ ପୂର୍ବରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ଅବସ୍ଥିତ । ଓଡ଼ିଆର ଉପାଦି ଅଞ୍ଚଳ କେବେ ଯେତେ ପରୁ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବୁଝାଏ, ସାଧାରଣତଃ ଓଡ଼ିଆ ସା.ମ. ଶେଷରେ ଅଛି ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଦେଶ ବିଷୟ ବା ବାହାରେ ପଦ୍ୟ କେବଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଥାଏ । ଏହିପ୍ରାଚୀନ ଗୁଣା ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସାମାନ୍ୟତା ପ୍ରାୟତଃ ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳ ଗଙ୍ଗାପାରୁ ଦକ୍ଷିଣରେ ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା । ଉତ୍ତରରେ କେନ୍ଦ୍ରୋତ୍ତରେ ଯେ କାଳର ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଯେଉଁ ଚି ଓଡ଼ିଆର ଆଧିପତ୍ୟ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଆର ପଶ୍ଚିମ ଗମ୍ଭୀର ବହୁକାଳ ଯାହା ଏକକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଶାସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୋତ୍ତରେ ପୁରୀ ଆହୁରି ପଶ୍ଚିମକୁ ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା । ସେ ଓଡ଼ିଆ ସେବାୟତ ମାରିବା ଅପେକ୍ଷା ପଦିକାରେ ନିଜ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଦେଶରୁ ଆକାଶରେ ଥିଲା ବହୁତ ବହୁତ ବଡ଼ ।

ଓଡ଼ିଆର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଉପାଦି ଅଞ୍ଚଳ କେବେ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ମୟୂର ଭଞ୍ଜ ନିଆର ଗମ୍ଭୀର ପୂର୍ବ ଶିଳା ଓ ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଦର ନେତାପୁର ଶିଳା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବୁଝାଏ । ତତ୍ପରୁ ନେତାପୁର ନିକଟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଞ୍ଚଳ ବିସ୍ତୃତ ପାସ କଳିଙ୍ଗ ଅଥବା ଉତ୍ତର ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଥିଲା । ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀ ଗଣ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବୋଲୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖୁଥିଲେ, ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିଲେ । ମାତୃକା ରୂପ ଗଞ୍ଜନୀୟ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତିର ବାହାବଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ଯୋଗୁଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରାଚୀନ ଐତିହାସିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚାରିତ ବହୁ ଉପାଦେୟ ସଂସ୍କୃତି ଶୁଦ୍ଧ ଓ ବ୍ୟବହାର ଶାସ୍ତ୍ରର ଶତ ସଂଖ୍ୟକ ପାତ୍ର ଛାଡି ତଥା ଓଡ଼ିଆ ସାମ୍ୟବାଦମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ପ୍ରକାଶ, ବାକ୍ୟ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା-କଳ୍ପନ ଆଦିର ଶତ ଶତ ପୋଥି ଏ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଲୋକ ମାହିତ୍ୟ ଓ ସଙ୍ଗୀତରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ସମୃଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଆର ଉତ୍ତର ପ୍ରଶାସନୀୟ ଉପାଦେୟ ବହୁତ ବହୁତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ମାନବ ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ସହ ଏ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରସରିତ । ଓଡ଼ିଆ ଓ ଉତ୍ତରରେ ବହୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କୃତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏ ସେ ବାହାଦୁରୀ ଓ ପୁରାତନ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରୁହ ।

ଏ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଅଗଣିତ ଦେବମନ୍ଦିର ଓ ପୀଠ ଯଥା ଏବଂ ବାପୁଜୀଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ସାମାନ୍ୟ ଗାଁରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଅଛି । ଦେବସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବଳିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଭୋଗ ଭାଗ, ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ, ମେଳା ମଉଜର ଓଡ଼ିଆ ଗାଁରେ ପ୍ରଚାରିତ ହେଉଥିଲା ଓ ଏବେ ବି ହେଉଛି ।

ଏ ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ପୁରୀ ଗ୍ରାମରେ ଭାରତର ବୁଢ଼ା ଲୁହାଣୀ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ପରେ ଗାଳପାଟ ପୋଥି, ପୁରାଣ, ଜାମା ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରୁଣି ସର୍ବତ୍ର ଭବି ସଦାକାରେ ପ୍ରାୟତଃ ପୁରୁଣ ଓ ପଠିତ ହେଉଥିଲା । ନାଆସର ରପା ଭାଗବତ ଗାଁ ଗାଁଥିବା ଭାରତର ବୁଢ଼ା ଗ୍ରାମର ବହୁ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ସାଥୀ ମିଳନ ବିଶ୍ୱର ଆଲୋଚନା, ତଥା ଉତ୍ତର ଶୁଭ, ଶାନ୍ତି ଶୁଭକା ଶାନ୍ତି ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଭାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୀଠ ରୂପେ ବିଶାଳମାନ ରହିଥିଲା । ବାଉନାସ ସାଧ ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ୟରେ ଲାଜା, ପୁରୀ, ପାଲା, ଦାସକାବିଆ, ନାଟ ଗୀତ, ଭଜା, ପାଟ ଆଦି "ଦେବପର୍ବ" ଲାଗି ରହିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ ବାଧ୍ୟତା ପୁଅ ପାଟ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କ ପାରି ଦୋଳ ବେପାର ଗାଁରେ ବରି ହେଉଥିଲେ ସାଧ୍ୟତା କୋଟ୍ଟାରେ ଆନନ୍ଦରେ ଦେମାନଙ୍କୁ ସଜେଇ ପାଖେଟି ଆଣୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଆମାନେ ବୋଲୁଥିବା ଧନରୁ କୋଟି ଆଣୁଥିଲେ । ତା'ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବେ ଭାରତ ପ୍ରଶାସନରେ ବଦଳି ବାପୁଜୀ କଥାରେ ଗାମାବଦ୍ଧ । ବହୁତ ଉପାଦେୟ, ପଡ଼ି ଗାଁରେ-କଳାଶାସ୍ତ୍ର । ଏବେ ଗାଁରେ ସେ ବହୁତ ପୁରୀ କେବଳ - ସେ ପୁରୀର ଏକ ବହୁତ ଆଲୋଚନା- 'ଓଡ଼ିଆର' ବାହାଣୀ ।

ବହୁ ଏହିପ୍ରାଚୀନ ପୁରୀ ବିନାଶିତ ତା'ର ଲିଖିତ ପିଠି ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ବନର ଗୋବିନ୍ଦ ଆଦି ସର୍ବତ୍ର ସାଧ୍ୟତା ପୁଅର ପାଉନରେ ପାଦପିତ ନିରାପଣ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକ ଗାଁରେ ବସିତ ।

ଏସବୁ ଅଞ୍ଚଳ ଦିନେ ଓଡ଼ିଆ ପାଠକମାନଙ୍କର ବୁଢ଼ାଟ ଓ ପାଠକି ଗ୍ୟାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହେଉଥିଲା । ଓଡ଼ିଆର ଉତ୍ତରମାନେ ସମଗ୍ରଭାରତରେ, ବିଶେଷତଃ ଉତ୍ତରରେ ବିଶେଷ କଳାକେଶେ ସଦାପ୍ରତି-ପୁରୀ-ପ୍ରସରିତ ହେଉଥିଲା ଗ୍ରାମସାଥୀ । ଉତ୍ତରପୁରୀ, ନନ୍ଦରା ଓ ରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ବହୁ ଭଗ୍ନ ପୁରୀ ଓ ବହୁତ ପୁରୀ ସାଥୀ ।

ଗାଳର ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର, ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉତ୍ତର-ପଦେ ନ୍ୟାସର ଅତୀତର ସେ ପ୍ରାଚୀନ କଳିଙ୍ଗର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ନାହିଁ ତଥା

ସେ ଦମ୍ଭକ ଅନ୍ଧକ ଅତି ଅଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବେଶ ଭିତରେ
ନାହିଁ । ତେବେ ଏହାକୁ ଅନ୍ଧକର ଲୋକ ଫକୀର ପରିବର୍ତ୍ତିତ
ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଢ଼ାଯାଏ । ଶାନ୍ତ ଦୟିତ ନିଶି ଯିବାରେ ବାଧା
ହୋଇନାହିଁ । ଅନ୍ଧକ ଆଲୋଚନା କଲେ ପୁଣି-ଉପାତ ଅନ୍ଧକର
ହଜିରିପୁର ଶେଫାର୍ଡି ବଢ଼ିନାମ ପ୍ରବେଶ ବନ୍ଦ ଭାଷା
ଶିଖୁଛନ୍ତି । ପ୍ରବେଶ ପରେ ଓଡ଼ିଆ ମିଶ୍ର ବନ୍ଦର ଭାଷାରେ
କଥା ଦୁହାଁ । ଓଡ଼ିଆ ସାମାଜିକ ଚାରିନାହିଁ ପାଳି । ଓଡ଼ିଆ
ଭାଷାରେ ଗର୍ବ କରୁ ପାରିବେ ଏବେ ବନ୍ଦ ଲିପିରେ ପୁଣିତ ଯୋଗ
ଦେଖରେ ପ୍ରବେଶ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକ ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ-ପୁରୁଷ ଲୋକ ଅଞ୍ଜଳି
କରି, ସାମାଜିକ ଅସୁବିଧା ଅଧିକାର ଦେବା - ଅତୀତର ଶୈଳିର
ଦୀର୍ଘ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚାଂଶ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ
ଉପାଦାନ ବର୍ତ୍ତନ - ଯୁଗର ଗୋଟିଏ ନାଟିକ ଗ୍ରହଣ ଲୋକେ
ସତେ ଧ୍ୟାନପାଳନେ ଦେଖିବେ ବଳି ଆସିବ ।

ଗଞ୍ଜ-ପୁର ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା :

କାଳେଶ୍ୱର ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗଢ଼ା - ପୁରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ
ନେତ୍ରୀପୁର (ସ. ବଙ୍ଗର ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମାଂଶ ପ୍ରଦେଶର ବାଲୁ
ପ୍ରକଳ ଭୂମିରେ, କାଳେଶ୍ୱର ବାଟିପଦା ଓ ନେତ୍ରୀପୁର ସହର
ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଭିତର - ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଉଛି । ଗଡ଼ି ନିର୍ମିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚଳିତ ଲୋକ କଥୁଡ଼
ଭାଷାଟି ଶୁଦ୍ଧ - ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ରୂପେ ପରିଗଣିତ ।
ଭାଷା ଚାଣୁକ ପୁଣିଶୁ ଭୋଗଭାଜି, ବାଦିଆପାଇ, କଳେଶ୍ୱର
କାଳେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ପୁରୁଣା, ହୁଣିଆପଦା, ହୁଣିଶିଖା (ବାଟିପଦା
ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟାଞ୍ଚଳ ଶାନ୍ତାଶ୍ରମ ସହଯୋଗୀ), ଲାଙ୍ଗୁ, ନୋହନ
ପୁରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ନଗର, ବାଲୀ ନେତ୍ରୀପୁର ମନ୍ଦିର ଅଞ୍ଚଳରେ
ପ୍ରଚଳିତ କଥୁଡ଼ ଭାଷା ରୂପରେ ଅଧିକ ପରିଚିତ ଧର୍ମିଆ ଲୋକ ହୋଇ
ହୁଣା ଭଳେ ପ୍ରାୟୁର୍ବିଦ୍ ବାଳରେ ଶିଖା ଓ ପରାପାଳ ପ୍ରସାର ଓ
ପ୍ରସାଦ ପ୍ରଦାନ କାଳେଶ୍ୱର, ବାଟିପଦା, ନେତ୍ରୀପୁର
ପ୍ରଦେଶରେ ମାନ୍ୟତାପାଏ (ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗଳା) ପ୍ରଚଳନ
ଅଧିକ । ଏହାକୁ ବାଟୀର ଏହି ଉପଭାଷା ଓଡ଼ିଆ, ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ
ବାଲୁ ଶିଖର ସିଂହପୁର ପାନାଞ୍ଚ ଗୋପୀ ଗଣେ ପୁରୁ ବାଦାଞ୍ଚ
ଗୋଡ଼ା (ପେଟୁନୀ), ଖଡ଼ିବରା, ଖଡ଼ଗୁଆ ଅଞ୍ଚଳରେ
କେଳେଶ୍ୱରରେ ପୁରୀ ଶିଖା ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଚଳିତ, ଏହା ଭାଷା
ଶେଷ ରୂପେ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରାକୃତର ଶୈଳୀରେ ବେଶେ ଯେ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି
ଗୋଡ଼ି ଭାଷା - ପରିବାରର ନିକଟ ଶେଷ । ଆଦି ଗୋଷ୍ଠୀର
ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରସାର ଭାଷା - ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ଶିଖା ବାଟୀର
ଗଡ଼ି/ଶିଖରୀ ଓ ପାଣି ପ୍ରଭୃତି ଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ । ଆଦିଗୋଷ୍ଠୀର
ଭାଷା ଭାବେ ପୁଣି ଗୋଷ୍ଠୀର ପାଣାଞ୍ଚ, ହେ, ହୁଣିକ, ପୁଷାଞ୍ଚା
ପ୍ରଭୃତି ଭାଷା ଓ ଗୁରୁତ ଗୋଷ୍ଠୀର ଓଗଡ଼ି, ଖଡ଼ିଆ, ଗଡ଼ି ପ୍ରଭୃତି
ଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ଓଦେବାଟୀର ମନାଞ୍ଚ, କାହୁଡ଼ି ହୁଣି ପ୍ରଭୃତି
ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚଳିତ । ଉପଲେଖ ଅଞ୍ଚଳରେ
କେଳେଶ୍ୱରୀ/ପରାପାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକାର ଭାଷା ରୂପେ
'ବାଲୁ' ବାବଦୁର ଗୋଷ୍ଠି ।

ସାଧାରଣତଃ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷରେ ଏହାକୁ କେ
ପ୍ରକଳିତ ଅଟେ ତାହାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାତ୍ରତରଳ ସମ୍ପଦ
ପରିବାର ଅବକାଶ ଆସିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଶେଷ କୌଣସି
ବିକଳ ଲାଭ କରିଥାଏ । ଦୁଇି ଏହି ଭାଷାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
କୌଣସି ଭାଷା କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସାଧୁ
ଲାଭ କରେ ତାହାକି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷା ସହର ଗତ
ଆଦର୍ଶତମୁଖୀ ହୋଇ ପଡ଼ିବ ନେତାପାତ୍ର ଗଢ଼ିବ
ଦକ୍ଷିଣାପ୍ରାୟ ପଡ଼ିବ ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ଏହି ପରି ଗୁଣ
ଆବେଶ୍ୟକ ଉପାଦି ଅଟେ କିନ୍ତୁ ଉପ ଭାଷାର ଶାସ୍ତ୍ର
ବିଶେଷତା କଲେ ଏହାର "ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ବିଶେଷତା"
ମୁଖରେ କେତେକ ନିଧାରଣ ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ ଓ ଅନ୍ତରାଳିକ
ବିଷୟମାନ ଅବା ବିଷୟ ଉପ ଲିଖି ହେବ ।

ପରବରଦେବ ବସାଅଣୀ ଶ୍ରୀକାବରେ ଘେଡ଼ର ନାବର ନା
ବାୟାରେ ଓଡ଼ିଆ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପାଣି ଭାଷା ପ୍ରଦେଶ
ଭୋଜନରୁ ଏକାକୀ ଶ୍ରୀକାବରେ ନରଦତ୍ତା ଭାଷିତ ପଣ୍ଡିତ ଏକ
ନବାବକାଠରୁ ଓଡ଼ିଆ ଶାସନଭାର ଗ୍ରହଣ କଲେ ଶୋଭା
ସ୍ଥଳର ସାଲରେ କାବେରୀନାମେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ବାଣିଜ୍ୟ କରୁ
ଛାପନ କଲେ ପତ୍ରକାଳ ଓ ପତ୍ରକାଳନାମେ ବାଣିଜ୍ୟ
ଦିବରୀ ପ୍ରଭୃତି ଛାପନରେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିୟୁତ
ଏଠାକା ସାଲରେ କାବେରୀନାମେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶ କଲେ
ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ବାଣିଜ୍ୟ ବଜାରୀମାନଙ୍କୁ
କରିଥିଲେ । ପୁରୀର ନାୟକରାଜା ରାଜ୍ୟର ଶାସନ
ପରିଚାଳନାରେ ନାୟକରାଜା ସାହାଯ୍ୟ କରି ଶାସନ କଲେ
ଦେଖାଥିଲେ । ଆଲୋଚନା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ
ପ୍ରବଚନ ପ୍ରକାଶ ପରିଚାଳନା କଲେ ।

ନେତୈକପୁର ଜିଲ୍ଲା ବହୁ ବାଳ ଧର୍ମ ବିହୀନ ଶାନ୍ତନୁଧାନୀୟ
ପ୍ରତିଭୁବ ପରିସ୍ଥିତି ନୟାରେ ଗଣନାରେ ରହିଥିଲେ ଯେ ୫୦୦
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରାଚୀନ ଧର୍ମ ବିହୀନ

ପକଡ଼ି ପକଡ଼ି ଆସୁଛି ତାଙ୍କର "ଅନ୍ଧାର-
ଆକାଶ"ରେ ନିଶ୍ଚିତ ଜଳେଣିର ସରକାରୀ ଅନ୍ଧାର-
ଅନ୍ଧାର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ନିବାସ ଆନିବର୍ଷିକ ମାତ୍ର
ମରହଟ୍ଟା ରାଜ୍ୟରୁ ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନେ ଓଡ଼ିଶାର ପକଡ଼ି
ନେମିନୀପୁର ଅନ୍ଧାର ବ୍ୟାପୀତ କେତେକମାନ ନିଜ ଅନ୍ଧାରକୁ
ଦେଖାଉଛନ୍ତି । ଅନ୍ଧାର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ହାତର ଦିନୀ ଦେଖି
ପକଡ଼ି ବନ୍ଧ ବିହାର ଓଡ଼ିଶାର ଦେଖାମାନୀ ପ୍ରାଣି କେତେକ
ରୁପ ନାୟକର ନଦୀ ଓ ପୁରୁଷ କେତେକ ନଦୀର ନାୟକର
ପକଡ଼ି ପକଡ଼ି ଓ ନେମିନୀପୁର ଅନ୍ଧାର କେତେକ
କେତେକ ପୁରୁଷ । ଏଠା ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର କେତେକ ପକଡ଼ି
ଅନ୍ଧାର କେତେକ ପୁରୁଷ ଅନ୍ଧାର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପକଡ଼ି
[First Regulation]ରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ
ହୋଇ ପକଡ଼ି ଓ ନେମିନୀପୁର ଅନ୍ଧାର ଓଡ଼ିଶାର
ହୋଇ । ଏପରିକି ଏଅନ୍ଧାର କେତେକ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ଧାର
ଏଠା ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପୁରୁଷ ଛାପିତ କେତେକ-ନାୟକର ଅନ୍ଧାର
ହୋଇଥିଲା । ଏଠା ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପକଡ଼ି ନେମିନୀପୁର

— 100 —

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ବହୁ ଜାତି ଓ ଶୋଷିତ ଲୋକେ ବାସ କରନ୍ତି । ମୂଳ ଅଧିବାସୀ ଆଦିବାସୀ ଓ ଶର-ଆଦିବାସୀ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ମୁସଲମାନ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମୀ ବଂଶୀ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ବାସ କରନ୍ତି । ଜାତି/ଲୋକାଧି ବିଚେଷ୍ଟରେ ତେଣୁ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶୋଷଣୀୟ ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଏକ ମୁକ୍ତ ସମାଜର ପୁଣି ଏହା ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗୀ ଓ ଚାହୁଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ବହୁ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ, ମାଘ, ଶେନାନ୍ଦ ଆଦିମୁଖେ ଘୋଷଣା ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଜଳ ସମ୍ବଳରେ ଦୈନିକ କୀଟନରେ ପ୍ରଚଳିତ
ବାଟ ଚାମୁ, ବିଶାଳାଶୁ, ଅଧାସର ଭାଟି, ବିଭାବିଧ, ପୁର କମି, ଗୁଡ଼
ଆଦି, ଯୋଗାଏତ ପରିଚାଳନା, ଧାନ ପାଚଣା, ଚାଷର ଦେବ
ପ୍ରଭା ପାଉଁର, ଗୋରୁ ମଇଦା, ଚିଠାପତା, ଖୋରା ଚାଉ
ବିଶାଳା, ବାଣିଜ୍ୟ, ବଜା, ପ୍ରାୟତଃ ଭାଟି ନାଟି ସଂସ୍କୃତିର ସବୁ
ବିଭାଗ ପରିଚାଳନା ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ପରି ବଡ଼ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩-ନବ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ :

ଭାରତୀୟ ପ୍ରଜାମାନେ ଯେଉଁ ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରାୟ ପର୍ବ ପୂଜା କରନ୍ତି । ଉପାଦି ଅନୁସାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପାଳି ମୋହର "ସୁନିର୍ଦ୍ଦେଶ" ପ୍ରାୟ ଆଧୁନିକ କାଳରେ ଲେଖା ପାରିଥିବାର ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ । ଏହାର ପ୍ରଚଳନ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇ ପାରେନା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରଚଳନ ଥିବା ଯେଉଁ କୋଷୀ ଓ ପାଣି ପ୍ରଭୃତିର "ସୁନିର୍ଦ୍ଦେଶ" ଦେଖିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରାୟ ଅତି ପ୍ରାଚୀନ । ଉତ୍କଳ ପୁରାଣର ସୁନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ନିଜର ଚୈତନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର କବି ବର୍ଦ୍ଧମାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଚିହ୍ନିତ ।

ଜନପତିନାମକ ସମସ୍ତରୁ ଜମି ଜମା ନାଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଯଥା :— ନାର, ଗୁମ୍ଫା, ବିଶ୍ଵା ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ଶୈଳୀ
 ପ୍ରକଳିତ । ବଜାରରେ ଦିଆ, କାଠା ଜୋଡ଼ା ପୁରୀ
 ଶ୍ରୀନାଥ ମେଦିନୀପୁର ଅଧିକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୀ ଗାଡ଼ିରେ ଦିଶେ ସମସ୍ତ
 ନାମ ପ୍ରକଳିତ । ଆମ ପ୍ରଭୃତି ଇସ୍ତାଦିତ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଭୃତି ଶୈଳୀ
 ଗାଡ଼ି ଯଥା :— ଅନ୍ୟ, ଗୁମ୍ଫା, ସେଇ, ନଦୀ ପ୍ରଭୃତି ଶୈଳୀ
 ପ୍ରକଳିତ ।

ଦୟାଳୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଦେବିନୀ ପୁରୁଷ ଗ୍ରାମରେ
 'ସୋପାନ' ଏକ ବହୁ ପ୍ରକଳିତ ରୀତି । ବୈଶାଖ, ଶ୍ରାବଣ ଓ
 ମାଘ ମାସରେ ଗ୍ରାମାଧିକାରୀ ଏହି ପିପାସୁ ନନ ଗ୍ରାମରେ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ 'ଭାବନା'
 ଏଥିରେ ପଠନରୂପ । ତାଳ ପଞ୍ଚକେ ଲିଖିତ ସୋପାନ ଗେୟ
 ପୁକିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହା ସଞ୍ଜାହ, ପର, ମାଘ ପଞ୍ଚମୀ ଆଦି
 ହୁଏ । ଏଥିରେ ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କଣ୍ଠା ରହିଥାନ୍ତି । ସୋପାନ ଗେୟ
 ଏହି ପିପାସୁ ନରନାରୀ ଗଣ ଧନାଞ୍ଜନ କରିବା ପ୍ରତିଟି ଦିନ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଞ୍ଚକେ ପଢ଼ିଗୁଡ଼ିତ କରନ୍ତି ।

ଗାଣୀ ହାଟି ସଂକୀର୍ତ୍ତନ :

ଓଡ଼ିଶାର ଶିଳ୍ପକଳାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ପୁରୁଣା, ଓଡ଼ିଆ ଗାଣୀ
 ପାଣି ଯାହାମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଆ ଗାଣୀ ପ୍ରକାର ଥିଲା,
 ପ୍ରକାର ହେଉଛି ଆଗାଧାର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ, ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
 ଶ୍ରୀନିବାସ, ନରାୟଣ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଗାଣୀ ଗାୟକ
 ନରାୟଣ ପ୍ରକାର ଗାୟକ ଥିବା ପ୍ରକାର ଗାୟକ ଗାୟକ
 ଗାୟକ ପ୍ରକାର-ଗାୟକ, ଗାୟକ ଗାୟକ ଗାୟକ
 ଗାୟକ। ଆଗାଧାର ଶ୍ରୀନିବାସ "ନରାୟଣ"
 (ଗାୟକଗଣ), ଆଗାଧାର ନରାୟଣ "ଗାୟକ ଗାୟକ"
 ଗାୟକ ଓ ଆଗାଧାର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରକାର ଗାୟକ
 "ଗାୟକ" ଓଡ଼ିଆ ଗାୟକ ଗାୟକ

ମିତାକ୍ଷରା :
 ଦିନୁ ଗପଟ ଉଠ ବେଳେ ପ୍ରଥମ ଶେଢ଼ାରେ ଯାଏ
 ଓଡ଼ିଶାରେ "ମିତାକ୍ଷରା" ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ । ମିତାକ୍ଷରା

ଉତ୍କଳ ଉପାଦାନ-ପୁରାଣରେ ପ୍ରବଳିତ ରହିଅଛି । ପରିବାରରେ
କେବଳ ପୁରୁଷ ଶ୍ରେଣୀର ଅଧିକାରୀ । ନିତ୍ୟାତ୍ମ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ
କର୍ମରେ ନିୟମିତ ଅଟେ ନିଆର ।

ଉତ୍କଳର ପ୍ରବଳିତ : 'ଜ' ଉଚ୍ଚାରଣ :

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ 'ଜ' ଓ 'ଲ' ଦୁଇଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅକ୍ଷର ପ୍ରବଳିତ
ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରାଚୀନତାର ନିଦର୍ଶନ ।
କେତେ ଭାଷାରେ 'ଜ' ଲିପି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମେଢ଼ିନୀପୁର ବାସୀଗଣ
'ଜ' ଓ 'ଲ' ଉଭୟ ସ୍ଥଳ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ (ତ) ବାଚ :

ଶ୍ରୀ (ତ) ବାଚ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦ୍ୟସ୍ୱରୂପ କାବ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ
'ଶ୍ରୀ' ଶ୍ରେଣୀରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥାନ୍ତି । ମଥା-ମଦୋହର-ମଉଜବ,
କେତ-କେତ ଉପାଦାନ, ସମସ୍ତ ମେଢ଼ିନୀପୁରବାସୀ ପ୍ରାଚୀନ
ସ୍ମୃତି ଓ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଖର ଏପରି ଉଚ୍ଚାରଣ ଶୁଣାଯାଇ
ଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର :

ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀ ଲୋକେ ଗାଧାରଣାଦି କୋଟିମାନେ ଶୁଣୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ
ଲୋକେ ଶୁଣୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ, ଦେବପୁର, ଦେବଗାଣ୍ଡ ଓ
ସୁନା ପୁରୁଷାନଙ୍କର ନାମ ଧରି ତାଙ୍କୁ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ
ନାମ ଧରିବା ଦିଆ ନାମର ଅନ୍ୟ ଅକ୍ଷର ବ୍ୟବହାର (କୋଟିପି
କ୍ଷ, ସଦାଶିବ, କୀର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରଭୃତି) ନାମ ଗଣନା କରିବା
ପଦ୍ୟରୁ ଶୁଦ୍ଧ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୁଏ । ତେଣୁ କୋଟିପି ପରିସ୍ଥିତିରେ
ସେମାନେ ନାମକୁ ପାଞ୍ଜିକରି ଭାଷାରେ କହିବା ବିଧି । ଶାସ୍ତ୍ରରେ
ନାମ ଲେଖନୀ ଦେଲେ କୋଟି ତାଙ୍କ ନାମ ନଥାନ୍ତି ପାଞ୍ଜିକରି
ବାସାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପରେ ସଙ୍ଗେ 'ଜ' ଅକ୍ଷରରେ ଆରମ୍ଭ
ହୁଏ କୋଟିପି ପଦ୍ୟର ବିଷୟ କୀର୍ତ୍ତନ ନାମକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର
କରିବା ସହ ନାମର ନାମ 'କ' କରିବାକୁ ଦେଲେ 'ନ' କୋଟି
କୋଟି କରିବା । ଦକ୍ଷିଣ ମେଢ଼ିନୀପୁର ଉତ୍କଳ ବାଲେଶ୍ୱର
ଞ୍ଚଳରେ ଏ ପ୍ରଥା ବହୁଳ ପ୍ରଚଳିତ ।

ମାତୃକା ପ୍ରଥା :

ଓଡ଼ିଶାରେ ବହୁମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ । ଏ ଦିନ କାଟିବା ମଧ୍ୟରେ କେତେକ
ଶାସ୍ତ୍ରରେ 'ମାତୃକା ପ୍ରଥା' ରୂପେ ଯେଉଁ ନବ ସଂସ୍କାର ବଦଳି
ଅଛି ତାହା କେବଳ ବିଦିତ ହେଉଅଛି । ଉତ୍କଳ
ପ୍ରାଚୀନ-ପୁରାଣରେ ଏହି ପ୍ରବଳିତ ରହିଅଛି ।

ଶ୍ରୀ, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ସମନ୍ୱୟ :

ମେଢ଼ିନୀପୁର ଅକ୍ଷର ଗାନ୍ଧାର୍ବିକ ବାଉଁଶରୁ ପଶ୍ଚିମ ବେଳାରେ
ମେଢ଼ିନୀପୁର ଅଛି ଏଠାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିତ୍ୟାତ୍ମତା ଓ ଓଡ଼ିଆ
ଭାଷା ପ୍ରକାର ନାହିଁ । ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାମାନଙ୍କର ବହୁଳ
ସହାୟତା ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଚଳିତ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଶ୍ରମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଛି, କେବଳ ସାଧାରଣ ଶ୍ରମରେ ପ୍ରବଳିତ

ଉପାଦାନରେ ଉପଯୋଗ ଦେଉଅଛି । ଉପାଦାନର
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାଗାଞ୍ଚର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାମାନଙ୍କର ଲେଖା ପଢ଼ା
କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବହୁଳ ଭାଷାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ଦେଖିବା
ମୌଜୁଦ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର, ସରଳାଧୀ, କଥାବାଣୀ ପ୍ରବଳିତ ଓଡ଼ିଆ
ଭାଷାରେ ସମସ୍ତ ହେଉଥିଲା କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବେ ବି
ଦେଖାଯାଏ । ସେହିପରି ଗାନ୍ଧାର୍ବିକ ଲେଖା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଧୃତ
ଯୋଗିତ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କୋଟିପି ପଦ୍ୟରେ କେବଳ ଏହି ଆକାଶ ଆକାଶ
ନେଲା ଦେଖିବା ନାମର ବହୁଳ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଦେଖିବା
ଦେଖାଯାଏ ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟ କରିବା, ପଦ୍ୟରେ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ
ଶ୍ରୀ ନାମକୁ ଯାଇ ଅନୁପରାମ କରିବା କାଳରେ କଥାବାଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରବଳିତ ଉପ ଭାଷାରେ ସମସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ପାଲୁଆନିକ,
ସାମାନ୍ୟ ଓ ପାରିବାରିକ ଶ୍ରମରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉ
ଥିଲେ ହେଁ, ବହୁଳ ଭାଷାରେ ପ୍ରୟୋଗ ଶ୍ରମ ରୁଟି ଘଟିବା
ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ । ମେଢ଼ିନୀପୁର ଅକ୍ଷର ସହିତ ବାଲେଶ୍ୱର-ମୟୂର
ଭଞ୍ଜର ସମ୍ପର୍କିତ ସଂସ୍କୃତି ଅକ୍ଷର ଅଧିକାରୀଗଣ ସବୁ ସମୟ
ପାଇଁ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମନ୍ୱୟ ନାଥମାନେ ହିଁ ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରି ପାରିବେ ଓ ବିଶେଷତାରେ ନାଥ ଏପରି
ପଦ୍ୟ-ସହାୟ ଉପକରଣ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦକ୍ଷିଣ
ପାଞ୍ଜିକରି ଉଦ୍ଧୃତ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ । ସେ ତାଙ୍କ ଆଦି
ଶିଳ୍ପୀ ଏକତ୍ର ଅଟୁ ବେଳେ (କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଦି) ପୁରୁଷରେ
ଉପସ୍ଥାନ କଥାଟିଏ ଲେଖୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗଣିତ ଦେଖି,
Madinipur being an inter-mediana district between
Bengal and Orissa, the population possess
characteristic common to the people of the both
provinces" ତାହା ଦେଖିବା ଉପକରଣ ପ୍ରବଳିତ ଓଡ଼ିଆ
ସାହିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଦିନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଖିବା ପ୍ରକାର ଓ ବହୁଳ ପ୍ରବଳିତ,
ଆଧୁନିକ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ପ୍ରୀତି-ପୁଣ୍ୟ
ନାମପଦ୍ୟ ଏପରି ଭାବରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଛି । ଏ ସବୁକୁ
ସମ୍ବନ୍ଧିତ କୋଟିପି ପ୍ରକାରୀ ନୀତି ଅବଦାନ
କରିପାରିବା-ଏହା ଅସଂଭବ କାର୍ଯ୍ୟ ।

ଉପସଂହାର :

ସମସ୍ୟାସମୋଗୀ ପଦ୍ୟରେ ବହୁଳ କରିବାରେ ଅତୀତରେ
ଓଡ଼ିଆର ନେତୃତ୍ୱ ଅକ୍ଷର ଦେଖିବା ମେଢ଼ିନୀପୁର ପରି ଅନ୍ୟ
ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରେ ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରମୁଖତା ବାଦ ପଡ଼ିଯାଇଛି ।
ଅନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଅକ୍ଷରରେ ଉପକରଣ ମେଢ଼ିନୀପୁର ପରି ଦେଖିବା
ପ୍ରବଳିତ ଓଡ଼ିଆରେ ସରଳାଧୀ ଓ ଦେବଗାଣ୍ଡୀ ଶ୍ରମରେ ଏହି ପାଇଁ
ପ୍ରବଳିତ ପଦ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରି ପାରିଲେ ଯାଇ ଦେଖିବା । ଉତ୍କଳ
ପ୍ରବଳିତ ପଦ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରି ପାରିଲେ ଯାଇ ଦେଖିବା । ଉତ୍କଳ
ପ୍ରବଳିତ, ନୀଳଗିରି ପରି କେତେକ ଶ୍ରୀ ଦେବଗାଣ୍ଡୀ ସଂସ୍କାର
ବିଶ୍ୱାସରେ ନାମରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଉପାଦାନ ଦେଖିବା ଓ ଉପକରଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରି ଆସୁ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମୁଖତା
ଯୋଗ୍ୟ ଦେଖିବା ହେଉଅଛି ଶ୍ରମରେ ଅଧିକାରୀ ତଳ ପ୍ରତ
ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମୁଖତା । ସମସ୍ତେ, ସରଳାଧୀ ଅକ୍ଷର,
ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମୁଖତା । ସମସ୍ତେ, ସରଳାଧୀ ଅକ୍ଷର,
ଉପକରଣ ଦେଖିବା ଉପକରଣୀୟ ସମସ୍ୟାସମୋଗୀ ପଦ୍ୟରେ

ହନୁମାନ ଉବାଚ

ସୋମା ଚନ୍ଦ୍ର

ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମକର
ଲେଖା ଦେଲେ ପୁଣ୍ୟର ଚାରିପା
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପଦାବଳୀ
ଦିଅ ଦୁଃଖ ପୁଣି ପରିତ୍ୟଜ
ମୁଁ କାହା, ମୁଁ କହେ
ମୁଁ ପୁଣ୍ୟର ପ୍ରାଣେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାୟ ।

ଉଦୟାସ ପ୍ରାଣେ
ନାହିଁ ନାହିଁ ମୋର ପରିତ୍ୟଜ
କେବଳ କେବଳ ମୁଁ
ପରିତ୍ୟଜ ପ୍ରାଣେ ମୋର
ରାଜ ଚନ୍ଦ୍ର ହନୁମାନ ନାମେ ।

ମୋର ଯେତେ ଚିନ୍ତା ତ କେତେ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମେ
ମୋର ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ତରାତ୍ମା
ମୋର ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚୟର କର
ମୋ କାୟାର ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରକାଶ ।

ପ୍ରଭୁ ମୁଁ, ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କହି ଆବରଣ
ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖେ କେବଳ
କେବଳ ଏହି କୁହେ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ଅବନୀତ ପଦ ।

ଆକାଶ, ଜଳ, ମହା, ପୃଥିବୀ, ପର୍ବତ
ମୋ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆବରଣେ
କିପରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶେ
ତବୁ ଚିନ୍ତା ଦୁଃଖ ପ୍ରଭୁ ଆଶୀର୍ବାଦେ ।

କିଏ କୁହେ ମୋ ନାମ କେତେ,
ଲେଖା ନାହିଁ ନାମ, ପ୍ରତିପଦି
ଅବା ଶ୍ରୀହନୁମାନ, ଅଳେ ଯଦି
ମୋତେ କେହି କହଇ କୁହଇ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରୂପେ,
ତାହାହିଁ ତ ମୋ ପାଇଁ
କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତାୟ ।

ଆଧାର,
ଉଦୟାସ ପ୍ରାଣେ,
କହୁବ ଦେଖେ ।

ଉପାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାକ୍ଷରତା ସମସ୍ୟା

କ୍ଷେପା ପାତ୍ର

ପ୍ରାକୃତକ ପରିଚ୍ଛେଦେ ଶେଷେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓ ବିକାଶ ପାଇଁ ଦରକାର
ହୁଏ । ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଧ୍ୟରେ ଜନସାଧାରଣ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସ୍ୱରୂପେ ଏହି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଅନୁଭବ
କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁଠି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦାର୍ଥର ପ୍ରାୟ ଓ
ବିକାଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ଏହିପ୍ରକାର ପାଇଁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ପରିଚ୍ଛେଦ
ଏହାକୁ ଉପରେ ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରାୟ ଯେ କୋଉଠି
ପଦେପଦ ନିଜର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚ୍ଛେଦ ଓ
ବିକାଶ ଉପରେ ଉପସାହାୟକ ନିଜର ଏହାପାଇଁ ଯେଉଁଠି ବିକାଶ
ଶାନ୍ତରେ ଜନସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦାର୍ଥ ରୂପାୟନ ପାଇଁ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଏହାରେ ବିକାଶ ଆନନ୍ଦ
ନିଜର ନିଜର ଯୋଗାଯୁଗ ଉପରେ ଅଞ୍ଚଳ କ୍ରମେ କରନ୍ତି ।
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦାର୍ଥ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିଜର, ପାରିବାରିକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ
ପରିଚ୍ଛେଦ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟ
ପଦାର୍ଥ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଅଞ୍ଚଳରେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦାର୍ଥ ଏହି
ପଦାର୍ଥ ନିଜର ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକାଶ କରନ୍ତି
ବିକାଶ ଓ ଅଞ୍ଚଳର ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦାର୍ଥ ରୂପାୟନ ପଦାର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦାର୍ଥ ରୂପାୟନ ପଦାର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦାର୍ଥ ରୂପାୟନ ପଦାର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି

ଏହିପରି ଏକ ଇସ୍ତଫା ଅନେକ କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଯାହାଙ୍କ ନିଜ
ଜୀବନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଏହା ଲୋକ-ନି
ଶ୍ଚୟର ସୀମାପାରୁ ବା ନିଜ ଜୀବନ ଉପରେ ନିଜାତାରୁ ପ୍ରାୟ
କେତେକ ବିଶେଷତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିଥାନ୍ତି । ଏହି ଅନେକ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ନିବନ୍ଧନୀ ଦୋସ୍ତଲୋଭଙ୍କୁ ଏହାରେ ବହୁତ ଯୋଗଦାନ
କରି ନେଇ ଗଲା ଅଛି । ପାହାଡ଼ିଆ ଓ ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ସମୟର ଗୁପ୍ତତାକୁ କେବଳ ସଂଜ୍ଞା ନୟ ବରା ହୁଏ ।
ଏହିପରି ଓଡ଼ିଆ ଆଦିବାସୀ ଓ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବର
ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଏକ ଅନେକ କିଛି ଅଛି ।

ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର କରି ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ମଧ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ବ୍ୟାପକତାରେ ଜନଶିକ୍ଷାକୁ ବ୍ୟାପକ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀରାମନାଥ ରାୟ ରାଜିତ । ବିଷୁ ଏହି ବାଣୀଜନ ପଦକ୍ଷେପେ ବିଶିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କୁହୁକ ଦେବଦତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଣିମାନଙ୍କର ଉପକରଣ ଅଞ୍ଚଳ କରିପାରି ନାହାନ୍ତି, ଏହି ପାଇଁ ସମାଜୀୟ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ତତ୍ତ୍ୱରେ ମିଳୁଥିବା କେଳୋଟି ଉପକାରୀକୁ ଗୁଣୀ କୁଣିବାକୁ ମୁକ୍ତ ଦିଆଯାଇ ପାରେ ।

[illegible]

ଦ୍ଵୀପଦେ, ଦୁଇଶୀ ଅକ୍ଷର ହୋଇଥିବାରୁ ତେଣୁମ୍ଭ ଉପା
ନିକ୍ଷେପ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିବାକୁ ପାଧ୍ୟାପକଗଣ
ପଦ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ ଶିକ୍ଷଣର ବଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜର
ପୁରସ୍କୃତ ପାଠାନ୍ତ୍ର ଅଲଗା ହେବାକୁ ଗ୍ରହଣ ନାହାଁ । କାରଣ
ଯେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭଲଭାବରେ
ଜୁଣିପାଉଁ ନାହିଁ ତି କହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଣୁ ଯେମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ
ଭାଷାରେ ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିବେ କିମ୍ବା ପାଞ୍ଜି ଯୋଗାଣକାରୀମାନଙ୍କୁ
ବି ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ ଉପରେ ଦେବ । ତା'ପରେ ସେହି ନିକ୍ଷେପ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ସାକ୍ଷାତକାର ମଧ୍ୟମ ରୂପେ
ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ । ଯଦି ମୁଁ ଏହି ଯେଉଁ
ଶିକ୍ଷଣମାନଙ୍କ ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିବେ କରାଗଲା ପାଞ୍ଜି ଗ୍ରନ୍ଥ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ବିଶେଷ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ପାଞ୍ଜି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଗରୁ
ହୋଇଛି ।

ହୃଦୟର, ଜନଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରର ପାଠ୍ୟ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାକ୍ତିନିଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚାଳିତ ହେବାକୁ ଯିବ। ନିଜର ଜନଶିକ୍ଷା
ପ୍ରକାରୀ ପ୍ରଣାଳୀ ଥିବା ଜଗତ ଅନ୍ତର୍ଗତର ପ୍ରାୟତଃ ନାମକ
ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କୁ ଚାଲିନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ। ଯାହା ଫଳରେ
ସମାଜର ଶାନ୍ତି ଓ ଉଚ୍ଚତାକୁ ବଢ଼ାଇବା ସହିତ ଶାନ୍ତିର ସୁଧା
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶେଷରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନା ପାଇଁ ତଥା
ପୁଣି ଶାନ୍ତିର ପ୍ରାକ୍ତିନିଧାନ ତଥ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରାକ୍ତିନିଧାନ ଦେଇ
ପାରିବେ।

ପୁନଃ, ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ନିଜ ସାଧୁତ୍ବ ଶେଷରୁଦ୍ଧିକରେ
 ଯୋଗାଏ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାନ ନିର୍ବାହନ କରି ଶ୍ରେଣୀ
 ଗୋଷ୍ଠୀ, ଆଲୋକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଥା ସାଧ୍ୟ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ
 ପୁରୀରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ବରଜାଣ । ସାଧ୍ୟ ଫଳରେ
 ଯେ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜର ଗୁଣିଆ ଶ୍ରମଦ୍ବରେ
 ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀର ଗୋଷ୍ଠୀର ଗୋଷ୍ଠୀ
 ଗୋଟିଏ ଶ୍ରମରେ ବଢ଼ି ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ
 କରିବାରେ ଫଳରେ ସମସ୍ତ ଓ ଗୁଣିଆର ଉପଯୁକ୍ତ
 ବିଭାଗ ଗୋଷ୍ଠୀର ।

ଆଉ ଏହି ପୁରୀର ସମସ୍ତ ସେବା କର ସେବକମାନେ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କର ସହିତ ସେବକର ଅଭ୍ୟାସ କେବେ ଯେ କେହି
 ସମସ୍ତଙ୍କର ସହିତ ସମାଧାନ ହୋଇଯାଉ । କିନ୍ତୁ ଏହି
 ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ସମାଧାନ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଥବା ପରିବେଶ ପ୍ରଭୃତି
 ନିଜ ନିଜର ପରିବାର ନିଜର ଆର୍ଥିକ ଦିଗରେ ସେବକ
 ନିଜର ସେବକମାନେ ପ୍ରଭାବ ପାଇବାର । ଏହାରେ କେବଳ
 ନିଜର ପୁରୀର ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ, ପରିବେଶର ପ୍ରଭାବ
 ଏହିକାଳ ସମସ୍ତଙ୍କର ପୁରୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନିଜର ସମାଧାନ
 ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ପ୍ରତିପା

ହେଉନାହିଁ । ମଝିରେ ମଝିରେ ପଚେତନଦୀ ପ୍ରଖି ଚାରିଆଡ଼ା ପାଇଁ
ଆମୀୟ ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନକୁଟିବ ପାଠକର ଦିବସ, ବିଜ୍ଞାନ ଦିବସ,
ପରିବେଶ ଦିବସ ଇତ୍ୟାଦି ପାଠକ ଚଳି ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଓ ସଭା
ସମିତି ମଧ୍ୟମରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଶେଷ
ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଅଳ୍ପକଳ ପଦକ୍ଷେପ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସନ୍ଧ୍ୟା ପଦକ୍ଷେପ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହାକି ବହୁତ
କମ୍ ପରିଚିତ ହେଉଛି । ଯା' ସହିତ ଡିଜିଟାଲ ପ୍ରଣାଳୀ ମଧ୍ୟ
ଏପରି ଦିଗରେ ବିଛି ଅଧିକା ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପରବାର । ଯାହା ଫଳରେ ସମସ୍ତ ନାଗରିକ
ନିଜେ ଜାତୀୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରତି ଅଧିକ ପଚେତନଶୀଳ ହୋଇ
ଉଠିବେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ବେତନଟି ବାଲକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ
ଦୟାକାରୀ ଯେ, ଏହି ଉପାଦାନ ଅଧିକତମ ଜନଶିକ୍ଷାକୁ ବ୍ୟାପକ
କରିବାକୁ ଦେଲେ ଆଦିବାସୀ ଓ ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର ଅଧିନେତୃକ
କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ହାତୀବାସୀ ଓ ଚେଲୁଗା ଗଣୀ ଦୀର୍ଘତା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାଷାରେ
ପୁରୁଷ ଓ ମାତ୍ରା ଦେଖିବାପାଇଁ ମୋରାବରୁ ପଢ଼ିବ ।
ନିଜର ବ୍ୟବହାର କରାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ
ଓ ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରାଚୀନପତ୍ରପତ୍ରର ଅଧିକାର ପୁରୁଷ
ଭାବନାମାନଙ୍କର ଲଗାତାର ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଟୁଟି ଆକର୍ଷଣ
କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ । ଟୁଟି ପ୍ରଗାଘନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବାସେବା
ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ପଥପ୍ରାପ୍ତି ନାହାନ୍ତି, ପଥ
ପଢ଼ିବ, ଖୋଲା ଦାନ ଓ ଟୁଟିର ଦୀର୍ଘତା ବାସୀପତ୍ରପତ୍ର
କରିଥାନ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଟୁଟି କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ ।
ଆଜିର ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହାକୁ ନାଟ୍ୟର କର୍ତ୍ତାବ୍ୟ ବୋଲି
ନିଜର ନିଜର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ଦର୍ଶାନ୍ତି ବୋଲି ଭାବି ଏହାକୁ
କୁଳାଭରା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ପଢ଼ିବ । ମନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଗତି,
ଅଭିମାନ ଓ ଏକ ପ୍ରକାର ପଦ୍ଧତି ଓ ଅଭିମାନ
ମନୋଭାବକୁ ମୋର କରି ପ୍ରମାଣକୁ ଏହି ମହାପ୍ରାପ୍ତିର ଦୀର୍ଘତା
ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ । ଟୁଟିରେ ପାଇଁ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଏକ ଆଦିବାସୀ
ଅଧିକାର ନିମ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀ ଓ ଉପାଦାନ ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ନିଜର
ବାସୀପତ୍ରର ମହତ୍ତ୍ବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦାୟତା ହୋଇପାରିବ । ମହତ୍ତ୍ବ
ଦେଖି ପ୍ରକଟି ପଥରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ରାକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବନା
କରିବାକୁ ହେଉ ଯେ ପ୍ରକାର ହେବ, ଏଥିରେ ପଥରେ
ନାହିଁ ।

ପ୍ରଧାନ ବିଜ୍ଞାନୀ,
ବିଜ୍ଞାନୀ ଶାନ୍ତିନିଳୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା
ପୋ: ଡ: ପୁରୁଷୋତ୍ତମ, ଟିକି-ଭାବନା ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ଓ
ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ

ସୁପ୍ତ ଶରଣ

[illegible][illegible]

ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗା ଓ ଗରବାଣୀ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକାର ପାଞ୍ଚୋଟି
ଦେଶ ଓଡ଼ିଶାର ଜାତୀୟ ଜାଗରଣର ଆଦ୍ୟ ଶବ୍ଦ
ଆଦର୍ଶରୂପେ ଆପଣାଉଛନ୍ତି ଲୋକମାନେ ନେଇ ପୁଣି ଗୋ
ଭାଷାଦେଶ ଜାତୀୟତାର ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ । ଓଡ଼ିଶାର ଶାସ
ପାଇଁ ବେଳକୁ ଯେଉଁ ଜାତୀୟ ଜାଗରଣ ହୁଏ ସେହି ଶାସନ
ରାଷ୍ଟ୍ରାବେଦିତ ଜାତୀୟତାବୋଧର ମିଳନ । ଶ୍ରୀ
ଜାତୀୟତାବୋଧ ପୁଣି ଗରବାଣୀ ଶୈଳୀରେ ଓ 'ଜା
ବୀର୍ଯ୍ୟ', 'ଅକୀରନୋହନ' ଓ 'ବାଲେଶ୍ଵର' ପ୍ରଭୃତି
ଅବଦାନ ଥିଲା ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହି ଜାତୀୟତା ବୋଧର ଫଳ
ଥିଲା ଓଡ଼ିଶାରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ତଳାଇବା, ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ରୂପେ ପ୍ରସାଦ ଦେବା, ଅଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରଣୀତ କରିବା, ହିନ୍ଦୀ
ସାହିତ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା, ଓଡ଼ିଆଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଗ୍ରହଣ
କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଗୋରୁ ଓ ଗୋ
ସମ୍ପର୍କ ଓଡ଼ିଆଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂସ୍କୃତି ଗୋ
ସମ୍ପର୍କ ଗୋରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ଜାତୀୟ ଜାଗରଣ ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳର ଶତ୍ରୁବୀର ଶେଷ ଚିତ୍ତିଶ ବନ୍ଧୁ ଯଥାଶକ୍ତି ଶତ୍ରୁ
କାତୀୟତାବୋଧର ପ୍ରାଣପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେବା ପରେ ସେହି ପ୍ରାଣ
ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ମମତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଜାତିର ପରାଜିତ ହେବା
ପାଇଁ ଏକ ଗଠନମୂଳକ ମନୋଭାବ ଗଢ଼ିବା ଦେଲା ନିଜ
ଏହିଦିନ ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ମାନବରେ ସଂଗଠନର ପ୍ରା
ଦେଲା । ଶତ୍ରୁବୀର ଶାସନ ଆରମ୍ଭ କାଳରୁ ଏହି
ବାସନାର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ମାତ୍ରାତ, ମଧ୍ୟଯୁଗର ବିକାଶ
ବଦଳା ସହିତ ମିଶିଥିଲା ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମର ଶାସନରେ ବିକାଶ
ଫଳରେ ସେହିପରି ପ୍ରକାଶରେ ପଡ଼ିଲା ଭାଷାକୁ ଗଢ଼ିବା
ଦେଇ ଉଦୟନ ହୋଇଥିଲା । ୧୮୭୯/୮୦ ବାମ ଯଥା
ଉଦୟନ ନିକଟିକର ଉତ୍ପତ୍ତି ଶୁଣିଥିଲା । ତିନୁ ଏହି ଉଦୟନ
ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷିତ ଶାସନର ଉଦୟନ
ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସେକ୍ସପ୍ରତି ଓ ମାତ୍ରାତା ପ୍ରାଣପ୍ରତି
ପାରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଭାଷାକୁ ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଶେଷ
ତରଫ ଦେଇଥାନ୍ତିଥିଲା । ତା'ର ଏକଗଣ ମୁଣ୍ଡରେ ଶତ୍ରୁ
ପଡ଼ିଲା ଭାଷାର ନୌଜାତା ଓ ପ୍ରାଚୀନତାକୁ ଶତ୍ରୁ
ସାହେବମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ କରିବାକୁ ବାଧା ଦେଲେ ଏବଂ ଶତ୍ରୁ
ଅଣପଡ଼ିଆମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ମାଣିନେଲେ । ଭାଷା ପ୍ରକାଶ
ଦିବସ ହିଁ ଯଥାଥରେ ପଡ଼ିଲା ଜାତି ଭିତରେ ପ୍ରକାଶ ପାରିବା
ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା । ଭାଷା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶନ ହିଁ ପ୍ରକାଶ ପଡ଼ି
ପ୍ରକାଶ ଗଠନ ପାଇଁ ଦେଲା ଅଭିନବ ପ୍ରକାଶ ।

ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପାଳୟେବା ପରେ ଏହା ବିଭିନ୍ନରେ
ପ୍ରଥମେ ଗଠିଥିଲା, ତତ୍କାଳୀନ ଉତ୍ତର ଭାରତରୁ ଉଦ୍ଧୃତ
କେତେକ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ତାହା ଉପସ୍ଥାପନ
କରିଥିଲେ । ଏହା ପ୍ରତିତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଅକ୍ଷୟମାନଙ୍କର
କର୍ମାବଳୀର ଚୁକ୍ତିପାଣିତ ଦାବୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁଯୋଗ
କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଭାଷାଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କର
ପ୍ରମୁଖତା ପ୍ରକଟ, ଭାରତ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ କରା ଯେଉଁଥିଲେ ।
ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ନାଟ୍ୟକାର ନିଜର ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ମଧୁସୂଦନଙ୍କ
ଉପାଦେୟ ଲେଖନ ଚିନ୍ତାକୁ ନାଟକଟି ରଚନା କରିଥିବାର
ନେତୃତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦେବୀନାଥ ଏଥିରେ
କ୍ଷୁଦ୍ରସ୍ୱରୂପ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ନାଟକଟିକୁ 'ବିଜୟାସ'
ବିଶେଷ ଶୈଳୀ ପ୍ରାପ୍ତିକରା ନାହିଁ ବାରଣ ନାଟ୍ୟକାର ବିଦେଶୀ
ଶୈଳୀର ପୂର୍ବରେ ଓଡ଼ିଆ କାବିତାବଳୀର ପ୍ରାପ୍ତି, ଉତ୍ତର ଦିଗ୍‌ଗତି
'ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦେବୀ' ଶିଳ୍ପୀ, ନାଟ୍ୟକମଳ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ
କରି । କଟକର ଡାକ୍ତରୀକାମ ଦେଶରେ ଆଶୁକୁଟି
ଶେଷିବ । ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର କାବିତାବଳୀ ସାଧନ ପ୍ରଶଂସା,
ସମ୍ମାନ ଓ ପାଠ ପଢ଼ାବତୀ ଓ ପୁରାଣମାନଙ୍କର
ଅବିଚାର ଓ ପ୍ରେମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବାଲ୍ୟକାଳ ଉଦ୍‌ବୋଧନ
ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ନାଟ୍ୟ ଭାବର ଦିଗ୍‌ଗତି କରିବର
ଦିଗ୍‌ଗତି କରିଥାଏ । ଏହି ନାଟକରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର
ଦୃଶ୍ୟର ବିଶ୍ୱ ପୁଣ୍ୟ ଓଡ଼ିଆକାବି ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତାସକ ଗତି
ହୋଇପାରେ । କାରଣ ପ୍ରତି ଅତୀତକୁ ଧରି ଓଡ଼ିଆର
ଶୈଳୀରପରି ଏକ ଦୀନ ଅତୀତକୁ ପ୍ରତି ଶାଶ୍ୱତ ବ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ
କାରଣ 'ଶୋଭାପା ଶୋଭାପା' କରିପାରେ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ରୂପ ।

ଭାରତବାସୀଙ୍କ ମହାପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଗଜଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ନାଥମରେ
ପ୍ରଥମେ ନାଟ୍ୟ ଭାବ ଏବେରୁ ଲୋକଙ୍କ ଚିତ୍ତରେ ଖେଳି
ଉଠିଥିଲା ଯାହା ସଂସ୍କୃତିର ପରିପ୍ରକାଶ ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା
କେତେକାନ୍ତ - ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରାପ୍ତିର ଉତ୍ତରାବଳୀ
କେତେକ ଦେଶ ନବଜାତୀୟକେତନାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି
ନାଟ୍ୟ ଏହା ପାଳିଥିଲା ଭାଷା ପୁରୁଷା ଆନ୍ଦୋଳନ ନାଥ ଦେଶ
ସମ୍ପର୍କରେ ଶୈଳୀର ଗାତୀୟତାବୋଧ ପ୍ରତି ହୋଇଥିଲା ୧୯୦୩
ସାଲ 'ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ'ରୁ ନାଥା ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୋଷଗଣ
ନାଟକଟିର ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କର ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଦେଶର ଗଠନ
କେତନ ଗାତୀୟତାବୋଧର ଗତ୍ୟବ୍ୟାପୀ ପ୍ରକାଶର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟିକ
ଗାତୀୟତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ଗଠନ ସାଧି ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟିକ
କେତନ କରିଥିଲେ ନିଜର ଉତ୍କଳବାସୀ ନାଥମରେ ଏଥିପାଇଁ
ସୁବିଧା ଓ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ପ୍ରତି କରିବାରେ ଥିଲେ ଅଧିକ
ପ୍ରକାଶ ।

୧୯୦୩ ସାଲରେ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ 'ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓଡ଼ିଆର ଗାତୀୟତା କରିବାପାଇଁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ରପ୍ରସ୍ତୁତି
ଥାଏ । ଓଡ଼ିଆ ନାଟି ଦେଶର ବଞ୍ଚିଗୁଣିବା ପାଇଁ ହେଉ ନାହିଁ,
କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ ଗାତୀୟତା ପ୍ରାପ୍ତି, ଗର୍ବ ଓ ଶୌରବଳର ନେତ୍ର
ପ୍ରତି କରିବାକୁ ହେଉ ଏହାପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ।

୧୯୦୩ ସାଲର ବଙ୍ଗଳା ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରମୁଖରେ ବଙ୍ଗାସ ସ୍ୱର
ମନସର ବଞ୍ଚିତ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ, କାବିପାଇଁ ଆସିଥିବା ବିପ୍ଳବ
ପ୍ରସ୍ତାବ, ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଓ ଅଭିନବ ପୋଷକ ସଂଗ୍ରହକାରୀ ନାଥୀଗଣ
ଏହି ପ୍ରାପ୍ତିର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଚାହିଦାରେ ଗୋଟିଥିଲା
ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରଦେଶର ଦେଶପ୍ରାଣ
କଳାକାରଙ୍କ ଅନ୍ତର ପ୍ରଦେଶିକତାର ବିଶେଷତା । ତିନୁ,
ପ୍ରସନ୍ନନାଥ, ଶ୍ରୀକ୍ଷିପାଳ ଧର୍ମକୃଷ୍ଣ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟକୁ ନିଜେକରି
ଏକସ୍ୱରରେ ପ୍ରଦେଶ ଓ ମାତୃଭାଷାର ଶୌରବଳର ଏହି
କାବୀୟତାବୋଧର ପ୍ରାଣ ଗଠନ ଆସିଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ କରିବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବଞ୍ଚିତ
ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତି କରିବାପାଇଁ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ଥିଲା ଏବେବି ଆସୁଥାଏ । ନୋଟରରେ କହିବାକୁ ଗଲେ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚାହିଦାରେ ଦେଶପ୍ରାଣ, ମନପ୍ରାଣ, ଆଦର୍ଶ
ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ, ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟୀଙ୍କୁ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି
ସଂଗ୍ରହର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ, ଓଡ଼ିଆର ଏହିତ୍ୟା ଓ ଶୌରବ କୋପକୁ
ଓଡ଼ିଆ ତଥା ଓଡ଼ିଆ କାହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା, ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ
କଟକରୁ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଦେଶପ୍ରାଣ ଓଡ଼ିଆର ସଂସ୍କୃତିର ଦେଶପ୍ରାଣ
ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଥିଲା, ଏମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ । ସାହିତ୍ୟ ନାଥମରେ ଏଥିରୁ
ପ୍ରକାଶକରି ପ୍ରତି ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶ କରା
ପ୍ରକାଶ ଯୋଗାଇ ଦେଶପ୍ରାଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ପ୍ରାପ୍ତିକରଣ ।
କ୍ରମାଗତ ଶୈଳୀର ପ୍ରଦେଶର ନାଥମରେ ପ୍ରତିତ
ନାଟକର ପ୍ରକାଶ ଓ ଆଲୋଚନା ନାଥମରେ ଗୋପକର କରିବା
ନାଥମରେ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ନାଟୀୟତାର ବାବଦରେ ପ୍ରତି କରିବାକୁ
ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ କରିଥିବା କେତେ ନାଟକ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଗୋପକରୀ ଥିଲେ
ନିଜେକରି । ତାଙ୍କର 'ପ୍ରଭୁଶୋଭାମଦେବ' ଓ 'ପ୍ରଭୁଦେବ' ନାଟକ
ଦୁଇଟି ଓଡ଼ିଆର ନାଟୀୟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟର ଦୁଇଟି ପ୍ରକାଶନ ଗ୍ରନ୍ଥ ।
କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆର ନାଟୀୟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟର ଦୁଇଟି ପ୍ରକାଶନ ଗ୍ରନ୍ଥ ।
ଦେବ ଓ ପ୍ରଭୁଦେବ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୁଇଟି ପ୍ରକାଶନ ଗ୍ରନ୍ଥ
ନାଟକର ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୈଳୀର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏଥିରେ
ପ୍ରକାଶ । ଓଡ଼ିଆର ଶୌରବଳର ପ୍ରାପ୍ତିର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ, ଓଡ଼ିଆ
କାବିମାନଙ୍କର ଦିଗ୍‌ଗତିର ଗାତୀୟତା ପ୍ରକାଶର ଥିଲା
ଶୌରବ ମହାପ୍ରାଣର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟର କାବି ନାଟୀୟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟରେ
ପ୍ରାପ୍ତିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ କରିଥିଲା । ମଧୁସୂଦନେ ଚୁକ୍ତି
ପ୍ରକାଶକର ଆଦର୍ଶ ଓ ଯୋଗର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରାପ୍ତି
ଓ ପ୍ରକାଶକୁ ଗଣା କରିଥିବା ଓ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତିର କରିଥିବା
ଓଡ଼ିଆ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟୀଙ୍କ ନାଥମର ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟରେ ଅତିତ
ହୋଇଥିଲା ବିଶ୍ୱ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟର ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍କାର କରି
ନିର୍ମାଣିତ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ପ୍ରାପ୍ତିର କରିଥିବା ବ୍ୟାଘ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶିତ
ନାଥମ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟରେ । ନାଟୀୟ
ନାଟକରେ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ କରିବା ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟରେ । ନାଟୀୟ
ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଶୈଳୀର ନିଜେକରି
କେତେକ ନାଟ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାଟ ପ୍ରକାଶ ।
ଓଡ଼ିଆବାସୀଙ୍କର ଏହି ଅଭାବକୁ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟର ନେତ୍ର ନେତ୍ର
ଅନୁକର କରିଥିଲେ । ଦେଶପ୍ରାଣ ଓଡ଼ିଆର ଅତୀତ ଏହିତ୍ୟାକୁ

ଉତ୍କଳ 'କୋଶାଳ' ନାଟକରେ ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳର ଘଟଣା ଓ
ସଂସ୍କୃତି ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଜାତୀୟତାର ଗଢ଼ାଣ ପ୍ରତି
ହେତୁ ହୋଇଛି । 'ପାତଳ ପୁଅ' ନାଟକରେ ଗମ୍ଭୀର
ଜାତୀୟତା ଜଣାଯାଏ । ପାତଳ ବୀରକୁଳ ଚୀଢ଼ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି
ଯାହା ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣରେ ଗନ୍ଧାବନା ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ
ହୋଇଛି ।

କବିରାଜ ଶାଧାନାଥ ଯେଉଁ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର
ଘଟଣା ଓ ଲୋକାଳର ଶୈଳିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଅଶ୍ୱିନୀ
ସୁମାର ସେହିପରି ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାବନାକୁ ନେଇ ନାଟକ
ଲେଖିଛନ୍ତି । ଏ ଧରଣର ନାଟକରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ
ଶୈଳିର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ସଂସ୍କୃତର ଗାଳ୍ପିକ
ଅଭିନୟର ସହ ସୁଦ୍ଧା ନାଟ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଓ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରକାର । 'ପଦ୍ମଲତା' ନାଟକର ପୁରୀ ଉପକୀର୍ତ୍ତ୍ୟ
ବିଷୟ, ସେହିପରି 'ଉଷା ପୁଷ୍ପ' ନାଟକର କଥାକଥୁ ମଧ୍ୟ
କାବିରାଜ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ହେତୁ ପ୍ରକାର ବିଭିନ୍ନ ଗାୟିକା ନାଟ୍ୟର ମାନବିକ
'କୋଶାଳ' ନାଟକ ଏକ ଜାତୀୟତା ପାରିତ୍ୟ ପ୍ରତି ।
ନାଟକର କଥାକଥୁ ଓ ବ୍ୟାକାପ ସଂଯୋଜନାରେ ନିଶ୍ଚିତ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣର ସ୍ୱର ପ୍ରଦାନ ରହିଛି । ଏହି ନାଟକର ଗୋଟିଏ
ପ୍ରକାର ଅନନ୍ତରାମ ଦେବଙ୍କ ଉପାଦାନରୁ ହିଁ ମାନବିକ ଉକ୍ତି
ଗୋଟିଏଟାଏର ସ୍ୱର ପ୍ରକାର ପ୍ରାଣ । ଓଡ଼ିଶାର ଦୈନିକତା
କଥାକଥୁ ପ୍ରାଣ ଓ କୋଶାଳ ମଧ୍ୟ ନିମାଣର ବିବରଣୀରେ
ନାଟକର ପ୍ରାଣ, ନାଟକର ଅଧିକାର ପ୍ରାଣରେ ଓଡ଼ିଆର
ଗୋଟିଏଟାଏ ବୀରକୁଳ ଗାୟିକା ଗାୟିକା । ଉତ୍କଳ ଗୁରୁ
ପ୍ରାଣର ପାରିତ୍ୟ ଗାୟିକା ମାନବିକ ମାନବିକ 'ଗୋଟିଏ ବିବରଣୀ'
ଏକ ଜାତୀୟ ଗୋଟିଏଟାଏ ନାଟକ । ନାଟକର ଓଡ଼ିଶାର
ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣାୟାନ କରିବାଲାଗି ନାଟକର ବହୁ ସ୍ଥାନରେ ଉପମା
ବର୍ଣ୍ଣନା, ନାଟକର ପ୍ରାଣ ଉତ୍କଳୀୟ କରିବାକୁ ପ୍ରାଣରେ
ଓଡ଼ିଆର ମାନବିକ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରାଣ ସଂଯୋଜନା
ପ୍ରାଣ କରିବାଲାଗି ଏ ସମୟର ଅନ୍ୟତମ ନାଟକର
ଗୋଟିଏଟାଏଟାଏ 'ଗୋଟିଏଟାଏ' ନାଟକ ଗାୟିକାରେ ପ୍ରାଣରେ
ପ୍ରାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ସେମାନେ ମାନବିକ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣ
ପ୍ରାଣରୁ ହେଉ ଗାୟିକା ପ୍ରାଣରୁ ଓଡ଼ିଆ ମାନବର ମାନବିକ
ଗାୟିକା ନିମନ୍ତେ ଏହି ନାଟକର ଓଡ଼ିଆ ମାନବର କଥାକଥୁ ଏକ
ମାନବିକ ଗାୟିକା 'ଦୀନବନ୍ଧୁ' କରିବା ପାଇଁ ଗାୟିକାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
ହୋଇଛି ।

ଜାତୀୟତା ସମୟର ନାଟକର ପ୍ରାଣ
ପ୍ରାଣର 'ଦୀନବନ୍ଧୁ' ଅନନ୍ତରାମ ଦେବ ଏକ ଉତ୍କଳୀୟ
ଜାତୀୟତାପୋଷକ ନାଟକ । ସେହି ପ୍ରାଣରେ ନାଟକର
ପ୍ରାଣରେ ଗୋଟିଏଟାଏ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଗୋଟିଏଟାଏ ଓ ଅନ୍ତରାତ୍ମ
ସେହି ପ୍ରାଣରେ ହୋଇଥିଲା । ନାଟକର ଉତ୍କଳୀୟତାରେ
ପ୍ରାଣର ଦେବନାମରେ ନାଟକର ଗାୟିକା ନାଟକରେ
ପ୍ରାଣରେ । ନାଟକର ବହୁ ସ୍ଥାନରେ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏଟାଏ
ଗାୟିକା, ଗାୟିକା ଓ ଧର୍ମନୈତିକ ବିଷୟ ପ୍ରାଣର କଥାକଥୁ ।
ଅନନ୍ତରାମ ଦେବଙ୍କ ଶ୍ରୀ କଥାକଥୁ ପ୍ରାଣ ଅନନ୍ତରାମ,
ଦେବଦେବର ଅପ୍ରତି କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଏକ ବିଷୟ ପ୍ରାଣରାତ୍ମକର
ଅଧିକାରୀ ବୀର ଉତ୍କଳୀୟ ଜାତୀୟତାପୋଷକ ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣ

ଧର୍ମନୈତିକ ନାଟକ 'ଗୋଟିଏଟାଏ' ନାଟକର ଓଡ଼ିଆ ମାନବିକ
ଗୋଟିଏଟାଏ ଧର୍ମନୈତିକ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଜାତୀୟ ମାନବର ପ୍ରାଣ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରାଣରେ । ଏ ନାଟକରେ ନାଟକର ଉତ୍କଳୀୟ ବୀରକୁଳ ଓ
କଥା ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରାଣ ଉତ୍କଳୀୟ ଓ ସ୍ୱର ପ୍ରାଣ ଗାୟିକାରେ
ବର୍ଣ୍ଣନାରେ । ନାଟକର କଥାକଥୁ ଓ ଧର୍ମ ମାନବର ପ୍ରାଣ,
ଗୋଟିଏଟାଏ ଧର୍ମ ଅଧିକାରୀ ବୀରକୁଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଖିବାରେ
ଗାୟିକା ଗୋଟିଏଟାଏ ।

ସେହିପରି ନାଟକର ମାନବ ଦେଖିବାରେ ନାଟକରେ ଉତ୍କଳର
ଅନ୍ତରାତ୍ମ ଧର୍ମନୈତିକ ଗୋଟିଏଟାଏ ବିଷୟ ପ୍ରାଣରେ । ପ୍ରାଣ
ଜାତୀୟତାରେ ସଂସ୍କାର ଆନ୍ତରାତ୍ମ ଦେଖିବାରେ, ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଣରେ
ଗୋଟିଏଟାଏ ପ୍ରାଣର ପ୍ରାଣ ବର୍ଣ୍ଣନା, ବୀର ଓଡ଼ିଆ ମାନବର ବୀରକୁଳ
ଜାତୀୟତାପ୍ରାଣ ବିଷୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ମାନବରେ ଦେଖିବାରେ
କଥା ଗୋଟିଏଟାଏ ପ୍ରାଣରେ ଉତ୍କଳର ଆନ୍ତରାତ୍ମ ଦେଖିବାରେ
କଥାକଥୁ । ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣରେ ହିଁ ପ୍ରାଣ ଓଡ଼ିଆ ଗାୟିକା ପ୍ରାଣ
ବର୍ଣ୍ଣନାରେ । ନିଜର କବିରାଜ ଓଡ଼ିଆ । ଓଡ଼ିଆ ମାନବର ପ୍ରାଣ
ପ୍ରାଣରେ ଦେଖିବାରେ ଗୋଟିଏଟାଏ, ନିଜର ଏକ ଗୋଟିଏଟାଏ ଗାୟିକା
କଥାରେ ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣରେ
କଥାକଥୁ ପ୍ରାଣ ଓ ପ୍ରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ; ନିଜ ପ୍ରାଣରେ ମଧ୍ୟ
କଥାକଥୁ ହୋଇଛି । ସେହି ପ୍ରାଣ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣରେ ଗୋଟିଏଟାଏ
ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ପ୍ରାଣ ନିଜର ଗାୟିକା ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରାଣ ।

ନାଟକ-ଶ୍ରୀ ଗୋଟିଏଟାଏ,
ନାଟକର ପ୍ରାଣ-ପ୍ରାଣ,
ନାଟକର ପ୍ରାଣ-ପ୍ରାଣ-ପ୍ରାଣ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଅବନୀ ପ୍ରଧାନ

ଭୁବନେଶ୍ୱର !

ତୋର ଅନେକ ନାମ ଯେ

ତନ୍ତ୍ରଧରୁ ରୁ ଶ୍ରୀଭୁବନେଶ୍ୱର

ଆସ ଗଛ

ଶିବ ଲିଙ୍ଗ

ଥାପିଥିବା ଶୈବେଶ୍ୱର ଶିଖରୀ

ଏକାମ୍ରବନ

ଏକାମ୍ର ନଗର

ଶାନ୍ତନୁ, ବୃକ୍ଷକେଶ୍ୱର, ଧଉଳି ପାହାଡ଼

ଅଶୋକର ଚର୍ଚ୍ଚି ଭେଷଜ୍ଞ

ଜାତୀ ରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ରାଜ ରାଜ ଲିଙ୍ଗରାଜ

କୋଟି ଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱରରେ ଗର୍ଭ ବିନ୍ଦୁ ସରୋବର

ପ୍ରିୟ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପରମେଶ୍ୱର ଯାତ

ଅଯୋନି ପଞ୍ଚୁଡ଼

ସି ଭୁବନେଶ୍ୱର ॥

ସୁନିଶା ନୟନମାନେ ନାନା ଦେବେ କୁପିତାସ

ସୁତ କେହି ନୁହଁ ଅନନ୍ତ ବାସୁଦେବ

ପରୋଦେବ

ରାଜେଶ୍ୱର, ଲକ୍ଷ୍ମେଶ୍ୱର, ଭଗବେଶ୍ୱର ଓ ଶତ୍ରୁଘ୍ନେଶ୍ୱର

ବେଘା ଶୁକ୍ଳେଶ୍ୱର

ଶିବ-ପାର୍ବତୀର ରାସଫାଟା ଶ୍ଳର

ଶଙ୍କରାପୁର

ନେଟି ଗୁମ ଆଉ ଆନୋଡ଼ ପଦର

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଶ୍ରୀଭୁବନେଶ୍ୱର ॥

ପୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଶର୍ବତୀ ବିଜୟ,

ଅନନ୍ତରାମ ଦେବ,

କ୍ରଷ୍ଣ-୧୯୨୯।

ବାସ୍ତବିକ ଦୋଳ ମହୋତ୍ସବ

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ପଢ଼ାମାତ୍ର

ଦିଗ୍‌ବିଜୟ-ଦୋଳ ମହୋତ୍ସବ ଏକ ମହାନ ଭାରତୀୟ ପର୍ବ । ଏହି ପର୍ବ ଅନ୍ୟ ନାମ ବସନ୍ତୋତ୍ସବ । ଏହି ପର୍ବ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ ଖୋଜିବା ଆଖ୍ୟାୟିକାର ଅବତାରଣା ପୁରାଣଗାନଙ୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ପୁରାଣର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଷର ଅତି ଶେଷ ଦିନରେ 'ଦୋଳିକା' ନାମକ ଏକ ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୟମାନ ରାଜା ଉତ୍ତରୀୟ କାବ୍ୟ, ପୁରାଣରେ ତାହାର ମୁଖ୍ୟ ନେତାମାନଙ୍କୁ ପୂଜା ଦେଇ ପର୍ବର ଚିତ୍ତକାରୀମାନଙ୍କରୁ ମିଳିଥାଏ । କେହି କେହି ପୁରାଣରେ ଏହି ରାଜ୍ୟର ଦୋଳିକା ହିରଣ୍ୟକଶିପୁର ରାଜା ଓ ତାଙ୍କ ପରାଜିତ ଦୋଳି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରୀୟ ବସନ୍ତର ଅମଳରେ ଯେତେବେଳେ ଦେବତାମାନେ ଆନନ୍ଦ ଗହବ ଗହବରେ ଉଭୟ କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଦୋଳିକା ଯାତ୍ରାକୁ ଲକ୍ଷରେ ନେଇ ଦୋଳି କରନ୍ତି, ସେ ଦେବତାମାନଙ୍କର ଏହି ଅନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସ୍ତବିକ ପର୍ବକୁ ନାନା ଗାୟକରେ ଗାୟକ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଆୟୋଜନ କରେ ଓ ପ୍ରତିଫଳ କରାଥାଏ । ଦୋଳିକାର ଉପବ୍ରବରେ ଦେବତାମାନଙ୍କର ବସନ୍ତୋତ୍ସବ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଯାଉଛି ନାହିଁ । ଦେବତାମାନେ ମହାମହାବଳରେ ଉଭୟ ବସନ୍ତୋତ୍ସବ ପାଳନ ନିମନ୍ତେ ଗୋପାଳନ ଗୋପନୀୟ ସହ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନିକଟସ୍ଥ ଉପସ୍ଥିତି ଗ୍ରହଣ କରି ଶ୍ରୀରାଧା-କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନିକଟକୁ ଯେଉଁ କରି ବୁଦ୍ଧ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଧୀନମାନଙ୍କର ଉତ୍ସବ ପ୍ରତିପାଳନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ସମୟରେ "ଦୋଳିକା" ଆଦିଭାବ ଦୋଳ ନାନାପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ଗୋଟି ଶିଖୋତ୍ସବ ଦୂରା ମାନବ, ରାଜ ପୁଣି ତଥା ଦେବତାଙ୍କୁ ନିରାକର ଶାନ୍ତି ଦେଲା-ଦେଲେ ଦେବତାମାନେ ମହାଶୟରେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସହା ଉତ୍ତରୀୟର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନାହିଁପାରି ଦେବତା ତଥା ଉତ୍ତରୀୟମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଉପାସ କରାଉଥା ପାଇଁ ଅଭୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଉପସ୍ଥାପନ ତଥା ଅନ୍ୟ ଦେବ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଉତ୍ତରୀୟ ଗୋଟିକି ପାଲଟିବା ମାତ୍ର କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦଶମୀ ଦିନ ଗର୍ଭରାଜା ଯାତ୍ରା କଲେ । ଉତ୍ତରୀୟ ମହୋତ୍ସବର ଅର୍ଥ "ଦୋଳିକା" ନାମାଦିରା ପୁଣି କୃଷ୍ଣବା ରୋଗମୟ ହେବାକୁ ପ୍ରତିଫଳ ଗରିବ ନିମନ୍ତେ ନାନା ଉପାଦାନ ଦେଇ ଦେଲେ ବା ଅତିବ ନାନାବ ଏକ ଗୋଟି ନାନାବ ବିଦ୍ୟ ପୁଣି କଲେ ତାହାର ଉତ୍ତରୀୟ ଦେବ ଗୋଟିକି ନାନାବ ପ୍ରସାଦ କରି ଦୋଳିକା ବାସ କରୁଥିବା ପ୍ରାୟ ପରୀକ୍ଷା ବିଦ୍ୟ କରିଥିଲା । ଶିବ ଓ ହିମ୍ବ ଉଭୟ ଦୋଳିକାର ନାମ ଓ ତାହାର ନାମ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ବସନ୍ତୋତ୍ସବର ଆନନ୍ଦ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଦୋଳିକାକୁ ଦେବା କରିଥିଲେ ଏହି ଉତ୍ସବ ପାଲଟିବା କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରୀୟ ଦୋଳିକା ପ୍ରତିଫଳ ଦେଲା-ଗୋଟିକି ଉତ୍ତରୀୟ ଏହି ଦୋଳିକା

ବିଶିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଦେଲା ସୋଲିଶ 'ଦାନ' । ମାତ୍ର ଦେବ ଗୋଳ
ବିଶେଷ ଭାବେ ଶ୍ରୀ ଉଦୟାଧର କେନ୍ଦ୍ରର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚାରକୁ
କରି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅତିଥିରା ପୋଡ଼ି ହେଉଥିବା ଦାନର ଦ୍ରବ୍ୟ ବା
କୁଟ୍ଟା କୋଣି ଶିଳ୍ପକୃତ ସୋପାନ । ଏହି ଦାନ
ଶିଳ୍ପ-ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ରହନ୍ତି 'ପୁରୋହିତ
ଦର୍ପଣ' ପ୍ରକାଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିଛି-

ଝି ବିଶ୍ୱ ଛୁଡ଼ି ଉପୁଡ଼ିବ ନଦୀର ନୁହାଣ
ନେଇ ନଈର ଦାହେଇ ଉପୁଡ଼ିବ ଶିଖୋର ।
ସୁତାଣିରେ ଧାବଡ଼ି କୌତୁହାଳ ଘଟ ବିସ୍ମୟ
ପ୍ରବୀଣେ ଦକ୍ଷିଣାରେ ଛୁଡ଼ିବ ବିଶେଷତେ ।

ଯୋଗ ପୁଷ୍ପିନୀ ପବିତ୍ର ପବନରେ ଶ୍ରୀନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀ ଦୋଳ
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଆଶି ଦକ୍ଷିଣାଦିପ୍ରାୟ ଦୋଳରେ ବିଜେ
କରାଯାଏ-ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମି ଶ୍ରୀ ଦୋଳ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଶୁଭଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରାଇ ଭଜ କରାଯାଏ-

ଉତ୍କଳର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ବିହୀନ
 ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନାନାକାରର ଗୋଟିଏ ।
 ନିମ୍ନର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
 ବନ୍ଦେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ।

ଅତୀତରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ସ୍ୱର୍ଗ ପାହୁଣ୍ଡକୁପୀ ନରାଧୀଶ
 ଦେବଭୂଷଣୁ ବିଦ୍ୟା କରୁଥିଲେ-ପୁରୀର ଦୋଳନକ୍ରମ
 ସାହିବୁ- । ନାମ ବହୁତ ଅଛି ଯେ ଦୋଳ ନହୋଇବ ଲୀଳାରେ
 ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଭାବ ବରଷା ଭରା ଦେବୀରୁ ସଂପ୍ରତି
 ଧନ୍ୟ-ନନ୍ଦିନୀ ଭେଦ ଭାବ ଦୋଳବେଦୀକୁ ଶ୍ରୀନୀରାଜର ଦଳିଟି
 ବିଚ୍ଛୁର ଦୋଳବୋର୍ଦିର ପରପାଶବ ସହ ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣନାମ ପବିତ୍ର
 ଚିତ୍ରରେ ବିଦ୍ୟା କରୁଛି-ଏହି ଦୋଳବେଦୀରେ ଅଧୁଷିତ
 ଭଗବାନ ଦୋଳବୋର୍ଦିର, ଶ୍ରୀଦେବୀ ଓ କୃତେବୀରୁ ହୁଏତଦଳ
 ସମପିଣ୍ଡ କୃତବୀର ବିଧି ଓ ପରମାର୍ଥ-ଦୋଳ ଭାବକର ଅନ୍ୟ ଏକ
 ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ-ଏହି ହୁଏତଦଳ ପରପିଣ୍ଡ ସମସ୍ତରେ-
 ଦୋଳବୋର୍ଦିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ହୁଏତଦଳ-

ବେଢ଼ିଆ ଘରର ମିତ୍ର ଶେଷ ପ୍ରାଣାବଦ୍ଧ
କ୍ରନ୍ଦାଦ ଗୋଟାଁ ଗୋଟିଏ ଗାୟକ ଫକରୁଣୁ ।

ଏହାପରେ ଉପରୋକ୍ତ ମୁକ୍ତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦର୍ଶନର ପୂର୍ବେ
କୋଚିରୋବିଡ଼କୁ ଡେଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଏ-

ବି. ପଦ୍ମ ପର୍ବ ଦେବୀଙ୍କ ଶିଳ୍ପାବଳୀରେ ପଦ
କବିତା ଓ ଚିତ୍ରାବଳୀ ନିମନ୍ତେ ଶେଷରେ

ନାରାୟଣ ପରାହୁଡ଼ି କୈବୃଷ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ଲୀଳସା ଗେରସା ନାଥ ଗୋପିକା ପରିବାର ।

ଏବେ ବ୍ୟତୀତ ଦୋଳ ଏବେ ସାର୍ବଜନୀନ, ଶାନ୍ତି, ମୌନୀ
ପରି ଏହା କେବଳ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କବି ଆଦ୍ୟର ସତ୍ୟରେ
ପ୍ରତିପାଦିତ ଦୋଳାୟ-କାନ୍ତି ଧରି ନିର୍ବିରୋଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ପରାହୁଡ଼ି ପରିଣତ ଓ କେବଳ ପ୍ରାୟଶଃ କୈବୃଷ-ଏହା ଆମ ପୁରୁ
ସାମାଜିକ ସାମୁଦାୟିକ ଏହା ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ବ ନାହିଁ ।

ଦୋଳ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପରିବାର ଓ ସାମାଜିକ ବିଶ୍ୱାସରେ- ଏହା
କୈବୃଷ୍ୟ ବହୁମୁଖୀ କୋଣରୁ କାଳ କାଳ ଧରି-ପରିବର୍ତ୍ତନ
କରିବେ ଏହି ପରିବାର ଗୁରୁତ୍ବ ବାସ୍ତବିକ ଆତ୍ମାବିଶ୍ୱାସ-ଏହା
ପରାହୁଡ଼ି ଦୋଳରେ ସାମାଜିକ ସାମୁଦାୟିକତା-ଏହାକାଳ ନାହିଁ
ଦୋଳ ଉତ୍ତରର ଶୂନ୍ୟତା ଅନ୍ୟତ୍ର ଦାସ୍ୟାପୁଷ୍ପ

ଭାରତୀ ନଠ ଗେର, ପୁରୀ ।

ପୁରୀରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀ ବିରୁ ପରାହୁଡ଼ି କବି ବିଶେଷତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ପ୍ରବନ୍ଧ ବୁକ୍ସି ଦେଖୁଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ମହାନ୍ ଗୁଣ

ପ୍ରତିକ୍ଷେପ ନିବାରଣ ଲାଭ କରି ଚିପ୍ପୁଳ ସମ୍ପଦ ରହୁଛି । ପ୍ରତୀୟ
୫୮୦ ଟଙ୍କା ମିଳି ଉପକ୍ରମିତବର୍ଷୀ ଅଧିକ ୬,୭୦,୩୬୯ ଦେଶର ମଧୁର
କମ ୫,୩୭,୯୩୮ ଦେଶର ଲୁଣି ନଳ ରହିଛି ବିଭବ
୧୯୯୦-୯୧, ୧୯୯୧-୯୨, ୧୯୯୨-୯୩ ଓ ୧୯୯୩-୯୪
ବର୍ଷାନୁକ୍ରମେ ଖଣିଜ ପ୍ରାପନ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟସ୍ଥର ଗନ୍ତବ୍ୟାଗରେ
ପ୍ରାୟତଃ ୮୯୬-୧୫ ଲକ୍ଷ, ୮୩୫-୬୫ ଲକ୍ଷ, ୯୩୦-୦୯ ଲକ୍ଷ ଓ
୧୦୩୮୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ବଢ଼ିଯାଇଛି ।

[illegible]

୧୯୭୨-୯୩ ବର୍ଷରେ ଆଫ-୮୫ ନିୟୁତ ଗୁଣ୍ଠି ଯାଆନ
୧୯୭୧ ବର୍ଷରୁ ଓ ପୁଣି ୧୯୯୨ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଯୁକ୍ତ
ଆ-୯୫ ନିୟୁତ ଗୁଣ୍ଠି ଯାଆନ ଯୋଗରେ ।

ନେତା-ମତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

ମହାବଳ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ୧୯୯୭-୯୮ ବର୍ଷରେ
୩୦୯୦୦ ଟଙ୍କା ମଧୁର ଜଳ ନିର୍ମାଣସ୍ଥଳ ଉପରେ ଗାଧନ
କରାଯାଇ ଏକ ୩୨.୬୯୩ କି.ଗ୍ରା. ପ୍ଲଟ୍ ମହାବଳ ଗାନ୍ଧୀ
ଜି.ପି.ଏ. ଉପରେ ୧.୦୯୦୦ ଟଙ୍କା ନିର୍ମାଣ
କରାଯାଇ ୧.୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ଲଟ୍ ମଧୁର ଜଳ
ନିର୍ମାଣ, ୧୯୯୭-୯୮ ବର୍ଷରେ ବିଶ୍ଵ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ରହଣକାରୀ
ଋଣ ନିର୍ମାଣରେ ୧୯.୦୯୦୦ ଟଙ୍କା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମହାବଳ
ଗାନ୍ଧୀ ଜି.ପି.ଏ. ଉପରେ ୧.୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ
କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ୨ ଟଙ୍କା ନିର୍ମାଣ
କରାଯାଇଥିଲା ।

ସଂସଦ ଓ ସଂସଦ-ସଭା ବର୍ଷରେ ସାତ-ଫୁଟ ଲଢ଼ି ଏବଂ
ସଂସଦର ଶୁଭେଚ୍ଛା ପାଞ୍ଚାଳ ସାତ-ଫୁଟ ଲଢ଼ି ଓ ସଂସଦ-ସଭା
ସଂସଦର ଶୁଭେଚ୍ଛା ପାଞ୍ଚାଳ ଲଢ଼ି ।

ସଂସଦ—ଏହି କଣ୍ଠରେ ୬୪୦ ଯେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କର ଏହି ନାମ ରୁଚୁଛି ଯାହାଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ ଜ୍ଞାନାତମ୍ୟ ।

ବିଭାଗ ୪ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୨,୦୨୮-୨୮ ହେବର ଗୁଣି କର
ଅନୁଗତ ବିଭାଗ ସାଧନ କରାଯାଉଛି ।

୧୯୯୨-୯୩ ବର୍ଷରୁ ପୁଣି ଥରେ ୯,୨୧୨-୭୫ ଟଙ୍କାର
ଧୁଳା । ୧୯୯୩-୯୪ ବର୍ଷରେ ଅତିରିକ୍ତ ୩୬୬-୯୯ ଟଙ୍କାର
ନିୟୋଜନରେ ବିଭିନ୍ନ ଗାଧନ କରାଯାଇଛି ।

ନିଷ୍ପତ୍ୟାଦି ପ୍ରକାଶପତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ଓ ବିକ୍ରୟ ନିୟମାବଳୀ
 ୧. ୩୧.୧୨.୧୯୯୯ ଅନୁଯାୟୀ ୨,୨୪୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନୂତନ
 ସ୍ୱର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଛାଡ଼ି ନିଷ୍ପତ୍ୟାଦି ନିଆଯାଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନାହିଁ
 ଧରିବା ଛାଡ଼ି ୧୯୯୭-୯୮ ନବିନୀ ପୁଅ ୪୮୦ ଟି ମି. ବିଶିଷ୍ଟ
 ସମସ୍ତ ପତ୍ରରୁ ୨,୯୭୫ଟି ସହ ଶୁଦ୍ଧି ନେବା ଓ ୧୨,୮୧୦ଟି
 ପାଆନ୍ତୁ ନେବା ୪୮୦ ଟି ମି. ବିଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ପତ୍ରରୁ
 ନାହିଁପାଆ ନିୟମାବଳୀ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନାହିଁ
 ପତ୍ରରୁ ୧,୧୧,୩୩୭ ନେହିଁ କରୁ ।

୧୯୯୦-୯୩ ବର୍ଷ ୧୨୮୯ଟି ନୌକା ମୋଟର ଶକ୍ତି
ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଓ ୧୯୯୩-୯୪ ବର୍ଷରେ ୮୦୦ଟି ଯୁକ୍ତ ନୌକା
ମୋଟର ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ।

ନିଜର ପଞ୍ଜୁଡ଼ିଆ, ବୁଦ୍ଧାମୟ, ପ୍ରାଣ ଓ ଶାନ୍ତି, ପାତୁର ଏବଂ
ଉପହାସରେ ନାହିଁ କେବଳ ନିଜର ଶେଷ ଶ୍ରେଣୀ ।

ମହାବୃଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଜଳାଶୟ ପାଇଁ ପ୍ରତି
ବର୍ଷରେ ୧୯୯୭-୯୮ ବର୍ଷରେ ମାଧୁରିଆ ଡାକେ ୧୨୦ଟି ଟଙ୍କା
ପ୍ରଦାନରେ ପ୍ରତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଜାତୀୟ
ବୃଷୀମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଜଳାଶୟ ବୁଦ୍ଧି, ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରତି
ଜଳାଶୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସେଥିପାଇଁ ଏହି ବର୍ଷରେ ୨୬ଟି ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଭାଗ୍ୟବାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଏଥିରେ ୨୦୮୦୦ ଜଣା ବିଭାଜି ନୀତିକୁଳ ।

ସପନା ଦେଖିଲା ସପନ

ଅରୁଣ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

ତା'ର ଅଧରାରେ ବଦଳ ନିଦରେ
ସପନା ଦେଖିଲା ସପନ ।
କାହିଁକି ତା'ର କାନ୍ଦୁ ବସିବ
ବସନ୍ତ ଋତୁରା ଶେଷପନ ॥

କାହିଁ ପାରିବି, ସମାଜ ହୋଇଲା
ଆଖି ମଳି ମଳି ଗଠିଲା ।
ମନ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତି ପରୋପାୟରେ
ସପନ ବସନ୍ତ ବସିଲା ॥

ତା'ର ପିତାମହ ଦିନ ଦିଅନ୍ତି
ଚିତ୍ତି ନିଅ ନିଅ ଚାଲିଲା ।
କେତେକ ପାରିବି ତେ ଦେଲା ବୁଦ୍ଧ
ସପନା ପଶୁଛି ଦୁଃଖିଆ ॥

ପଦେଇ ଶୁଣିବ ଏଇ ଚିତ୍ତି ଡା'ର
ଦୁଃଖର ଦୁଃଖର ଦୁଃଖିଆ ।
ସବୁକି ପାଖରୁ ପୋଛି ଆସିଲାକୁ
ମନ ମାରିବେଇ ଚାଲିଲା ॥

ସପନା ଅରୁଣ ବାହୁଡ଼ିବ ଦେଖୁ
ତା'ର ପୁଅକୁ ଶୁଣିଲା ।
ପଢ଼ିବି ତା'ରୁ ଚିତ୍ତି ମୋହର
ନିଜର ହୋଇ ସେ ବସିଲା ॥

ମାତୃତ୍ୱ ତା'ର କଲେ କଲେ
ବେପାରୀ ଆସିଲେ ଚିତ୍ତି ।
କାହୁଁ ପୁଅକୁ ଶୁଣି ଶୁଣି ଶୁଣି
ଶୁଣିବେଇ ତା'ର ମନଟି ॥

ଆଗାପୁଆ ଶୋଇ ପଶୁଛି ପାଖରେ
ହସତରା ଶାଢ଼ି ହେଉଛି ।
ଏତିକି ଏତିକି ବାବୁଆର ହେବ
ମନରେ ଚେତନା ପଶୁଛି ॥

କରନ୍ତୁ କେତେ ଶୁଣି ଦେଖି
ଗରୁଡ଼ାଟି ତା'ର ଶରଣ
ଦିନକୁ ଦିନରେ ଚିନ୍ତା କରି କରି
ଶୁଣିବି ସାମରି ଶରଣ ॥

ଏତିକି ସପନା ଶପଥ କରିଛି
ନୈଶ୍ୟ ବିଦ୍ୟାରେ ପଡ଼ି
ଗୀତା, ଭାଗବତ, ପୁରାଣ କାହାଣୀ
ପଢ଼ି ସେ ମନରେ ବସିବ ॥

ନିଜ ଚିତ୍ତି କେଉଁ ପଦେଇ ଦେବାକୁ
କରିବି ଆଉ ଶୁଣିବି
କହି ଶାନ୍ତା ଧର୍ମ ପଢ଼ିବି ପାରିବି
ନିଜ ଶରଣେ ସାଥ ଶାନ୍ତି ॥

ସେଇ ଦିନଟାକୁ ପଢ଼ିବି ନିଶାରେ
ସପନା ଦେଖିବି ଆଖୁର
ନିଜ ଦାକ୍ଷି ପରେ ଉଠିଥାଇ ତା'ର
ମନକୁ କରିବି ବାହୁଡ଼ି ॥

ନିଜର ବିଦାୟ ନିଜେ କରି କରି
ଶାନ୍ତାରେ କେତେକେ ଶୁଣିବି
ତା'ର ଦୁଃଖରୁ ନିବିନ୍ଦାଟି ଆଉ
ସରଣୀ ପାଖରେ ବସିବି ॥

କଲି କଥା କହି ମନ ଶୁଣି କରି
ହୁଏ ସମିତିରେ ବସିବି
କୁହୁକୁ ଖଟେଇ ପାଣି ପକିବେଇ ।
ଦୋଷହୀନ ସବୁ ବାହୁଡ଼ିବି ॥

ଶ୍ରୀ/ସୋ: ଶାନ୍ତାଟି,
ନି: ଶାନ୍ତା ।

ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରାଣୀ
'ଉଦୟପୁର' ଏବଂ ବାସିଆ ଅଞ୍ଚଳ

ଡାଃ ଶିଶିରା ଜଗଜ୍ଞ ଶ୍ରୀବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ର

ପଢ଼ିଆ, ନୋ ଇଷା ଓଢ଼ିଆ, ନୋ, ଜାତି ଓଢ଼ିଆ, ପୁ ଓଢ଼ିଆର
 ଘରାଣ. ନୋ ଦେହରେ ଓଢ଼ିଆ କଣ ପ୍ରକାରେ. ଓଢ଼ିଆ
 ଘରାଣ-ପାଟିଆର ପ୍ରକାର ଏବଂ କରା ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରକାରା ନୋର
 ପ୍ରକାର ନିଶ୍ଚୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଢ଼ିଆ ନୋର ଅତି ଆପଣାଉ
 ଖୋଲି ଗର୍ବ କରୁଥିବା ଜେଜେଜଣି ଗାଡ଼ି ଓଢ଼ିଆ ଥାଉଛି ?
 ଜେଜେଜଣି ନିଜକୁ "ଓଢ଼ିଆ" ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ଆଗେଇ
 ପକ୍ଷୀ ? କଟା ଆଜିର ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ସମାଜରେ ସମସ୍ତେ
 ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା-ସାଧାରଣ-ସଂସ୍କୃତିର ଅନୁକରଣ କରି ନିଜର
 ବଢ଼ିନ, ଫେରାକା ରୁପଟି ନିଜ ମାତୃଭାଷାକୁ ପ୍ରାୟ କରି
 ଇଂରାଜୀ, ହିନ୍ଦୀରେ ବସାଳାରେ କଥା କହନ୍ତି । ନିଜ ପୁଅଝିଅକୁ
 ବାପାମାମୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ାଇ ପାହେବ, ନେମ୍ କାଥାରେ
 ଉଠି ଆମ ଓଢ଼ିଆରେତ ଏବେ କଂଗ୍ରେସୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍କୁଲ
 ଉଠି ପୁଅ ଗଢ଼ିଲାଣି । ଓଢ଼ିଆ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ନିଜୁଦିନ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିବା ଚେତେ ସାଧାରଣ
 ଗିରାବାଲାଟିଏ କି ତା'ର ପୁଅଝିଅକୁ ଇଂରାଜୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍କୁଲରେ
 ପଢ଼ାବାରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହେଉଛି । କାରଣ ଦିଅଣର ଇଂରାଜୀ
 ଲେଖିଲେ ଆଜିକାଲି ଉକିରି ମିଳିବା ତ ପୁରର କଥା ଖେଳାୟି କି
 ଖିରାଗିରି । ଆମ ଓଢ଼ିଆରେ ଆଧ୍ୟାପକ ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରକାଶ
 ହୁଏ ପାଉଛି ସୀମାସ୍ଥ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଢ଼ିଆ ଗାଥାର ବିଲୋପ
 ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ଗୁଣିଛି, ଗାଉରାବେଳା କଳି ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶ
 ଲାଗିଲେ ଓଢ଼ିଆ ଉଦ୍ଧାର ଗୁରୁତ୍ବ କରାଯାଉଛି । ଓଢ଼ିଆ ପୁଅ
 ହୋଇ ଗୋପାଳ ହିନ୍ଦୀ, ବଙ୍ଗଳା କଥା ଚେଲୁଗୁ ନକହେଲେ
 ଗୁରୁତ୍ବ ଓଢ଼ିଆ ଅଧିକାରୀମାନେ ଓଢ଼ିଆର ଉଦ୍ଧୃତ ହିନ୍ଦୀ
 ବାପାରେ କଥା କହିବାକୁ ଗୋରବ ମଉଛି ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଏହାର ପୁରୁଣା ପାଇଁ ଆନ୍ଦୋଳନ ଜରାଯିବାର ସାଧାରଣ ଘଟଣା ଘଟିଛି । ଏଥି ପାଇଁ ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରାୟୋଗ, ଉପଲବ୍ଧର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂଚ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି ସାଧକ, ଗଳ୍ପ-ପ୍ରାଣ-ହୃଦୟରେ ଆଜି ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନେଉଛନ୍ତି । ଏହିସମୟ ହିଁ ଯେ ଏକନାବ ଚନ୍ଦ୍ରକୋର ଉଦୟ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହର ଅବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ଦିଗରୁ ପଞ୍ଜନାୟକ କହିଲେ କେତେକଙ୍କୁ ଅତିବା
ଧିକା ଶେଷ ହୋଇପାରେ । ମାତ୍ର ଦୀପିକା ଅଜା, ବଣା ଅଜା,
ଏବଂ ସାମୁଆଁ ବୁଢ଼ା, ଲିଙ୍ଗ ଲାଗେଡ଼ୁରୀ ପୁରୀ ପୁରୀୟମ ଡୋରା
ଦିଆରୀ ବଜ୍ରା ପଞ୍ଜନାୟକ କହିଲେ କେଉଁ ଡିଆ ବଜ୍ରା ଅତି

ଆପଣା ଆପଣା ଲାଗେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏମିତି ଜଣେ କେହି କବି,
ଲେଖକ, ଲେଖିକା, ଗପାଳକେବୀ ନଥିବେ ଯେଉଁ ତାଙ୍କଠାରୁ
ପୋଥି ବାହାରି ଖଣ୍ଡେ ପାଉନଥିବେ । ନିଜର ଲେଖା ପାଇଁ ସର୍ବାମ
ହେଉଣା ଭରା ଆଶିଷ ଟିକେ ପାଉନଥିବେ । ଦଶ ପଇସିଟେ
ଠାରୁ ଦଶ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାନ ପଠାଇବାକୁ ଆହୁତ ଅନୁରୋଧ
କରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପାଉନଥିବେ ।

ଗୋଟିଏ ଅଳ୍ପ ନାହିଁ । ପରିଧାନ ଅଳ୍ପ ନୁହେଁ ନଥିବା ପାତକର ଖୋଦ୍ଧା ଗାମୁଛା ଦେହରେ ଗାଢ଼ିବେ, ଗାମୁଛାଟିଏ ପୁଣିରେ ପଛଟି, ହାତରେ ଅବଧା ବାଉଁଶ ଠେଙ୍ଗା, ଡାହାଣେ ଝୁଲୁଥିବା ଡାହାଣରେ ବେଲ, ଖାଦ୍ୟ, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଲାଗି ବିଶିଷ୍ଟ ବାଦ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ । ପାଦରେ ନିଆଁ ନୋହେ, ଖରା, ବସିରେ ଦରବାର କରାଯିବ ନାହିଁ, ଦେଖିଲା ନାହିଁ ଦୂର ଦୂର ବୁଝି ବସା । ପୁଅ ବଢ଼ିଲେ ଘୋଡ଼ି ଦେଖିଥାଏ ନାହିଁ । କିଛି ଲେଖନମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କିଛି ସେ ଲେଖକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧତା ବାଣୀ, ପଦର କରାଯିବ ପଦପୁରା ପେଶିଲା । କିନ୍ତୁ ନବ ପୁଅବଂଶର ସେ ପୁଅବଂଶ । ଏହି ଡ଼ାକ ବାଣୀ ସେ ପୁଅବଂଶରେ ଅଛି ଓ କଥା ବିଏ ଶାନ୍ତି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ? ପୁଅ ବି ପୁଅମେ ପୁଅମେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତିନାହିଁ । ଅଥଚ ସେ ଦେହଟି ପାତକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ପୁରୋଧା, ପ୍ରାଣୀ ପାତକ, କଳାକୁଶଳୀ, ବାଦ୍ୟର ବାଦ୍ୟର ପ୍ରାଣୀର, ନିଜର ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ କିଛି ନିଜରେ ଅଛି କିଛିକୁ ବାଧ୍ୟନା ବାଧ୍ୟନା, ପୁଅର ଶାନ୍ତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିଛିର, ନିଜର ନାହିଁ ଶାନ୍ତିରାଶିର ଦାୟାଦୁରାସ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାୟାଦୁରାସ ପଦାନ୍ତର । ନିଜକୁ କିଛି ଦାୟାଦୁରାସ ପଦାନ୍ତର ବାଧ୍ୟନାରେ ଦିନେ ଦେଲେ ବୁଝା ନାହିଁ । ନିଜର ଦେହଟିରେ ଲାଗି ନାହିଁ, ନିଜକୁ ହାନି, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୋଲି ପୁଅ କିଛିରେ ଦାୟାଦୁରାସ ବାଧ୍ୟନା । ତାହା ଦେହଟିର ପଦେ ପୁଅ ଦେହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାୟାଦୁରାସ କିଛି ଦେହଟିର ଦାୟାଦୁରାସ ନିଜର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାୟାଦୁରାସ ଦାୟାଦୁରାସ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାୟାଦୁରାସ ।

“ଉତ୍ତରପୁର”, ପୂର୍ବଦିନ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ନୟାଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା
 ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳ ଦଶରାଜ ଯଜ୍ଞବଲ୍ଲଭ ଉଦ୍ଧୃତ ତୁଳସୀ ବୃକ୍ଷ
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏହି ପଞ୍ଚୀ ଗ୍ରାମ । ତଥା, ପାଦାଂଶ ଘୋରା ଗାଡ଼
 ବନମାଣ୍ଡି ଏହି ଶୁଦ୍ର ଗ୍ରାମଟି ଯେ ଏମିତିକାହିଁକି ଉଦ୍ଧୃତ ପଦନ,
 ଉତ୍କଳର ଗଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ବନେ କରି ଗିରୀ-ବାହୁଡ଼ିକ
 ଗ୍ରାମପାଠ ବୃନ୍ଦା ପରିଚିତ ନାହିଁ କରି ପାରିବେ, ଏବଂ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ବିନା ଅନ୍ୟ କେହି ବୁଝନ୍ତୁ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱାସ
 କରିନପାରିବେ । ଉତ୍ତରପୁର ଏବଂ ଦାସିଆ ଅନ୍ଧାର ଦୁର୍ଗତରେ

ପ୍ରକାଶପାତ୍ର ଖଣ୍ଡା, ଚୋପା, ଶାନ୍ତନୁ, କୋମା, ଚୋପା, ପୁରୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ

କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ

ଏହିପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ

ଏହିପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା, ଆଦିବାସୀ ଥୋ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ

ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କିଛି କିଛି କେବଳ ଆଜ୍ଞାପକେ କାଳକ୍ରମେ କିଛି ପାରିପାତ୍ର । ମାତ୍ର କିଛି କିଛି ମୋତେ ଚାହୁଁ ବାନ୍ଧି ରଖି ପାରି ନାହିଁ । ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶ, ଏହିପରି ପୁରୁଷାଣେ ସେ ନିଜର ନିରାଶରତା କରାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଚାହୁଁ ବାନ୍ଧି ରଖି ପାରି ନାହିଁ । ନିଜର ଦେଇ ଦେଇ ଚାହିଁବାକୁ ସେ ପାତ୍ର କରାନ୍ତି । ନିଜର ନିଜେ କିଛିବାକୁ ଶୋଧିବ ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ପକ୍ଷରେ ପଦାର୍ଥର କିଛି ମଧ୍ୟ ସେ କିଛି କଥା । କେବଳ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କାତ ସାହାଯ୍ୟରେ କିଛି କିଛି ପଦ୍ଧତି, ପଦ୍ଧତି, ପଦ୍ଧତି ପଦ୍ଧତି । ପ୍ରାୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେଇ କିଛି କେଶିକି । ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରାୟ ଅଗଣିତ କିଛି କେଶିକିର ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ବାଣୀରେ, ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପିନ କୋଡ଼ ତାଙ୍କ ଡିଜି ଅଞ୍ଚଳେ କି ଅଗ୍ର ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷେ ଏ ପଦ୍ଧତିର ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପଦ୍ଧତି କିଛି କିଛି ପ୍ରକାର କେଶିକି ପଦ୍ଧତି ନିଜେ ସେ ଅନେକ ଅନୁଭୂତି କାଳ କରାନ୍ତି । ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ସଂସ୍କୃତି ଅନୁଷ୍ଠାନ କିଛି କେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖାନ୍ତି ।

କେ ୧୭-୮-୧୯୮୭ ଚାରିଆଡ଼େ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ କିଛି କେଶିକିର ପାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କିଛି କିଛି ପାରି ଦେଖାନ୍ତି । ପ୍ରାୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେଇ କିଛି କେଶିକି । ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରାୟ ଅଗଣିତ କିଛି କେଶିକିର ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ବାଣୀରେ, ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପିନ କୋଡ଼ ତାଙ୍କ ଡିଜି ଅଞ୍ଚଳେ କି ଅଗ୍ର ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷେ ଏ ପଦ୍ଧତିର ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପଦ୍ଧତି କିଛି କିଛି ପ୍ରକାର କେଶିକି ପଦ୍ଧତି ନିଜେ ସେ ଅନେକ ଅନୁଭୂତି କାଳ କରାନ୍ତି । ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ସଂସ୍କୃତି ଅନୁଷ୍ଠାନ କିଛି କେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖାନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ କିଛି କିଛି ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନ କିଛି କିଛି ପ୍ରାୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେଇ କିଛି କେଶିକି । ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରାୟ ଅଗଣିତ କିଛି କେଶିକିର ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ବାଣୀରେ, ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପିନ କୋଡ଼ ତାଙ୍କ ଡିଜି ଅଞ୍ଚଳେ କି ଅଗ୍ର ପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷେ ଏ ପଦ୍ଧତିର ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପଦ୍ଧତି କିଛି କିଛି ପ୍ରକାର କେଶିକି ପଦ୍ଧତି ନିଜେ ସେ ଅନେକ ଅନୁଭୂତି କାଳ କରାନ୍ତି । ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ସଂସ୍କୃତି ଅନୁଷ୍ଠାନ କିଛି କେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖାନ୍ତି ।

50

ନିଆଯାଇଛି । ତଦନୁଯାୟୀ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏକ ଲକ୍ଷ ୪୮ ହଜାର ବ୍ୟବିକାଗ ପରିବାର ବନ୍ୟାଦ ଅସ୍ଥାୟତ୍ତର ବୈବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଗତ ଫେବୃଆରୀ ମାସ ଶେଷ ପୁର ଏକ ଲକ୍ଷ ୯୮ ହଜାର ୨୨୭ ହଜାରର ଅସ୍ଥାୟତ୍ତର ବନ୍ୟାଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୮୨-୫୦ ଭାଗ ପୂର୍ବପତ୍ତା ମାଗଣ ବରାଯାଇ ପାରିଛି । ଗତ ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ ୯୮,୨୦୮ ହଜାରର ପରିବାର ବନ୍ୟାଦ ଅସ୍ଥାୟତ୍ତର ବରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିଶ୍ଵସ୍ତ୍ରୀ ବାୟାଫନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିବରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ରାଜ୍ୟରେ ସାବିତ୍ରୀନ ଟିକାଦାନ ବାୟାଫନ

ରାଜ୍ୟରେ ରାୟାଫନୀ ଦେଉଥିବା ସାବିତ୍ରୀନ ଟିକା ଦାନ ବାୟାଫନରେ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଫେବୃଆରୀ ମାସ ଶେଷ ପୁର ୧୧ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ୨୨୨-୯୨୪ ହଜାର ଟିକାକୁ ବି.ପି.ଟି. ୨୨୯-୫୦୧ ହଜାର ଟିକାକୁ ଯୋଗିତ ୨୮୨-୭୨୧ ହଜାର ଟିକାକୁ ବି.ପି.ଟି. ପ୍ରତିଶେଧକ ଟିକା ଦିଆଯାଇଛି । ଗତ ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ ୮୯-୫୪୮ ହଜାର ଟିକାକୁ ବି.ପି.ଟି. ୧୦-୦୯୩ ହଜାର ଟିକାକୁ ଯୋଗିତ ୧୦୦-୬୪୧ ହଜାର ଟିକାକୁ ବି.ପି.ଟି. ପ୍ରତିଶେଧକ ଟିକା ଦିଆଯାଇଛି ବୋଲି ଯୋଜନା ଓ ସମବାୟ ବିଭାଗ ବିଶ୍ଵସ୍ତ୍ରୀ ବାୟାଫନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଯାଇଛି ।

ରାଧାନାଥଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ସମ୍ପ୍ରତି ଶୈଳଗ୍ରୀ ବିଦାୟ ଉତ୍ସବୋତ୍ସବରୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-୨ ର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀରାଧା ନାଥଙ୍କ ଦେବ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନୀଳକେଶରୁ ଉଦ୍ଦେ ମନ୍ଦିର ଓ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଏଥିରେ ପ୍ରାଣ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶାର ଗଜପତି ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ବି. ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରେଡ଼ୀ ବିଜେ ଓ ଲାଲଗାୟ ଦଣ୍ଡନରେ ଧନ, କନ, ପଥ ଓ ମୋଷ-ଏ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଜୀବନରେ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନରୁ କେ. ସତ୍ୟରାଜ, ନୈତିକତା, ସାଦରାଣ ଆଦି ଶୁଣାଇ ବିଶେଷ ଭେଦ ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଗ୍ରାମ ବହୁଳ ଭାରତ ବର୍ଷର ଲୋକ ଅନୁକୋଷେ ପ୍ରତାପଜନାର ସଜ୍ଞା ରହିଛି । ଯଦି ନୀଳା ସହରରେ ଆଜି ଉତ୍ସବୋତ୍ସବରୁ ଯୋଗ ଦେଉଥିବା ବିଗ୍ରହ ଦ୍ଵୟ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କର ମାନବୀୟ ପୁରା ଚୁ. ସତ୍ତାବ ଓ ଭାବୁତାବ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ରେଡ଼ୀ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟଥନା କମିଟିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ଉଦ୍ଧବନ, ସେନପାନ ଓ ଅଭିଯୋଗ ବିଭାଗର ମାନ୍ୟବର ମା' ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ପାଳରାଣୀ, ସ୍ଵାମୀ ହରିଚନ୍ଦନ ଚନ୍ଦ୍ର, ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀଧର ମହାରାଜ, ପୁରୀର ବିଧାୟକ ପୁର ଗାଡ଼ଜାତର ପ୍ରମୁଖ ଗାଡ଼ ପ୍ରସାଦରେ ଧନ ଓ ଜୀବନର ଉତ୍ତ ରହସ୍ୟ ଓ ଉତ୍ତର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଶାନ୍ତି ନୈଶୀ ବଦାୟ ଗଢ଼ାବାକୁ ଧର୍ମର ପାଳନର ଉପରେ ଆଲୋଚନାତ କରିଥିଲେ ।

ରବୀନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୃତ୍ୟବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରାସ୍ତୁତିକ ବାୟାଫନରେ ପ୍ରାଣ୍ୟଗଣୀ ଶ୍ରୀ ବିହୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ପ୍ରବଳା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଭବ୍ୟପାତ୍ର ଶ୍ରୀ ବି. ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଶେଠୀ
ବିଶୁ ବାହା ଚିତ୍ର ପାତ୍ର ଶେଠୀଙ୍କୁ ଉପାଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ବିଶିଷ୍ଟାଠାରେ ପୁରୀମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବି. ପ୍ରବଳାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ବି. ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଶେଠୀ
ବିଶୁ ବାହା ଚିତ୍ର ପାତ୍ର ଶେଠୀଙ୍କୁ ଉପାଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଭାରତୀୟ ଫରା ପରିଷଦ ପଞ୍ଚ ଦେଶ ପ୍ରଗତିରେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ମିଶନରୀ କମିଶନରୀ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶେଷାଦ୍ର ବିଜୟରାଜ ପରିଜାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ପରିଷଦ ପଞ୍ଚ ଦେଶ ପ୍ରଗତିରେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ମିଶନରୀ କମିଶନରୀ
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଭାତୀ